

DARBININKAS

LI NR. 69.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, SPALIS - OCTOBER 21, 1966

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Vokiečiai nepatenkinti ir ima naujų kelių dairytis

JAV dėmesiui nukrypus į Aziją, Europoje labiausiai spaudžiama pasijuto Vokietija, atsidūrusi tarp Maskvos ir Paryžiaus

Vakarų Berlyno burmistras ir soc. demokratų pirmininkas Brandtas lankėsi rytų Berlyne ir 5 valandas tarėsi su Sovietų atstovu P. A. Abrasimovu. Kas buvo kalbėta, neskelbiama. Pas Brandtą į Berlyną buvo nuvykęs kancleris Erhardas. Esą jis išpėjęs Brandtą, kad iš pasikalbėjimo nereikia daug ko laukti, nes nuo Chruščiovo pašalinimo Maskvos nusistatymas prieš vakarų Vokietiją griežtėja — Vokietijos taikingi siūlymai vis nukreipiami į šalį.

Tačiau tie pasikalbėjimai ro-

do kinfant nuotakas pačioje Vokietijoje — labiausiai tarp pačių socialdemokratų. Jie esą priėję išvadą, kad reikia atsakyti nuo Vokietijos greito susijungimo vilčių ir belieka pastangos pagerinti santykius su rytų Vokietija dabartine baze. Tos prasmės buvo ir Brandto pavaduotojo Wehnerio siūlymas sudaryti rytų ir vakarų Vokietijos "bendrą rinką".

Nuotakas auga ir kita linkme. Chr. Sc. Monitor rašo apie Vokietijoje sukurtą "Nacionalinę demokratų partiją" kaip

apie nacių sekėjus. Ji norinti išnaudoti nepasitenkinimą tarp jaunimo. O nepasitenkinimas kyla, kad senosios partijos nestengė atstatyti Vokietijos politinių teisių. Daugelis net socialdemokratų ir krikščionių demokratų narių nori, kad partijos ir vyriausybė daugiau rūpintųsi vokiečių nacionaliniais reikalais. Pavyzdžiui stačia de Gaulle, kaip jis kovoja už Prancūzijos interesus.

Washingtono mėginimas susiprasti su Maskva, paaukojant Vokietijos interesą turėti balsa Nato atominėje programoje, daro įspūdį Vokietijoje. Anot Monitor, kaitina vokiečių nacionalistinius jausmus.

Erhardo vyriausybė laikosi tradicinės politikos, kur labiausiai atremta į bendradarbiavimą su Amerika ir prisiderinama prie jos linijos. Erhardo vyriausybė nepritarė socialdemokratų tiesioginiam deryboms su rytų Vokietija. Tačiau pastebima, kad Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės sluoksniai pritaria Brandto mėginimam. Tai esą derinasi su jų politine linija.

Nesutaria: kancleris Erhardas ir Brandtas dėl santykių su Sovietais ir rytų Vokietija.

Popiežiaus dovana lietuvių gimnazijom

Popiežius Paulius VI per nepaprastai Bažnyčios reikalui kongregacijos sekretorių arkivyskupą Antonio Samorę atsiuntė po 500 dolerių Vasario 16 ir Saleziečių gimnazijom.

Pažymėtina dar ir tai, kad lydimasis raštas, skirtas saleziečių gimnazijos direktoriui kun. dr. Pr. Gavėnui ir pasirašytas kongregacijos sekretoriaus arkivyskupo Antonio Samore, yra parašytas lietuviškai:

"Malonus Kunige Direktoriau, Iškilmingo šiluvos Marijos koplyčios Washingtono pašventinimo proga Jo šventenybė Paulių VI-ąjį pasiekė dosni tūkstančio JAV dolerių auka labdarybės tikslams, kurią jis tuojau teikėsi nukreipti lietuvių pabėgėlių reikalams.

"Ivertindamas Jūsų auklėjimo darbo svarbą bei pasišventimą sunkiose gyvenimo sąlygose, kurias dar šią vasarą pats mačiau, jaučiu malonumo vieną dalį gautos sumos paskirti Jūsų vadovaujama gimnazijai. Kitą dalį pasiūčiau lietuvių 16 Vasario gimnazijai.

"Esu laimingas galįs būti šventojo Tėvo meilės lietuviams įrankiu.

"Telaimina Visagalis Jūsų vadovaujama įstaiga!

"Nuoširdžiai Jūsų Kristuje".

Pranešama, kad perskaitytas laiškas mokiniam darė gilią įspūdį ne tik tuo, kad tai Sv. Tėvo dėmesio lietuviams ženklas, bet dar labiau tuo, kad buvo paskatinimas jiems patiem pagerbti ir Vatikano kanceliarijoje vartojama lietuvių kalba.

BALTIJOS REIKALAI Teherane, kur juos kėlė Amerikos ir Airijos atstovai

Teherane, Persijos sostinėje, rugsėjo pabaigoje ir spalio pradžioje buvo vėl tarparlamentinės sąjungos konferencija. Sovietinei delegacijai vadovavo J. Paleckis ir organizavo komunistinio bloko opoziciją, kad nebūtų konferencijos pirmininku amerikietis. Tačiau slaptu balsavimu beveik trim ketvirtadaliais balsų buvo išrinktas Con. kongresmanas Emilio Q. Daddario.

Viešame posėdyje Lotynų Amerikos grupės vienas iš atstovų siūlė rezoliuciją, kad tarparlamentinės sąjungos nariai, kurių parlamentinis veikimas yra nutrauktas jėga, dalyvautų ir toliau sąjungos darbuose, nors be balsavimo teisės. Rezoliucijai buvo pritarta. Bet generalinis sekretorius, pasiremdamas procedūriniais argumentais, išėmė šiuo kartu iš darbų tvarkos.

Konferencijos komitete, skirtame reikalui teritorijų bei etninių grupių, kurios neturi savivaldos, spalio 2 kalbėjo kong. John S. Monagan. Kaip matyt iš jo laiško, paskelbto Con. Record spalio 17, jis nesutiko su anglo pareiškimu, kad kolonijinių tautų reikalas beveik Europos. Jis nurodė, kad Europos

LYG GARSTYČIŲ GRŪDO AUGIMAS

Ženkli, kurie ima rodytis vis gausiau po Vatikano II susirinkimo. Geri ir blogi ženklai

Judėjimas reiškiasi ir stiprėja. Ne visada galima pasakyti, ar judėjimas eina geru keliu ar klystkeliu. Tačiau aišku, kad Vatikano susirinkimas susitelkusių tarp tikinčiųjų potencialią energiją suaktyvino. Lyg kalnuose susitvenkusiam ežerui būtų prakasęs kanalus lietus į slėnius.

Registruojam atskirus to judėjimo reiškinius. Pora jų vertinami kaip bėgimas klystkeliu.

Klusnumo paneigimas:

Popiežius Paulius pereitos savaitės audiencijoje pasikartodamas kėlė balsą dėl vienos judėjimo krypties — dėl drausmės, klusnumo atmetimo. Jis sakė, kad tai vienur tai kitur ima reikštis neklusnumo dvasia. Tai klaidos kelias. Bažnyčiai esanti reikalinga "vidinė ir gaivališka klusnumo dvasia". Vatikano susirinkimo pabrėžtos asmens ir asmeninės sąžinės teisės nereiškia, kad turi būti atmetas klusnumas. Susirinkimo doktrina apie mistinę Bažnyčią savo esmėje turinti žymės klusnumo, kuriuo Kristus atnešė išganymą. Jo didysis atpikimo veiksmas buvo lydimas pareiškimu apie klusnumą: tebūnie Tėvo valia, ne mano...

Subjektyvinė išmintis:

Vokietijos vyskupai savo metinėje konferencijoje Fuldoje, pirmininkaujant Muencheno kardinolui Julijui Doerfneriui, paskelbė laišką, kuriame išėjo dėl neteisingų ir perdėtų aiškinių apie Vatikano susirinkimo nutarimus. Laiške pastebėjome, kad susirinkimo nutarimai

yra gyvesni spaudoje, tiek vadinamoje konservatyvioje, tiek progresyvioje, negu pačiame Vokietijos katalikų gyvenime. Laiškas skatina laikytis vienybės su vyskupais ir bendradarbiavimu tarp vyskupų, kunigų ir pasauliečių tiek veikiant, tiek aiškinantis. Pažymėtina, kad šioje vyskupų konferencijoje pirmą sykį dalyvavo ir vyskupai augziliarai.

Kiti srovės reiškiniai vertinami kaip pažanga, kaip prisiderinimas prie šios dienos formų.

Susiparlamentinimo ženklas:

Brooklyno arkivyskupas McEntegart su amerikiniu tikslu dėjimo krypties — dėl drausmės, klusnumo atmetimo. Jis sakė, kad tai vienur tai kitur ima reikštis neklusnumo dvasia. Tai klaidos kelias. Bažnyčiai esanti reikalinga "vidinė ir gaivališka klusnumo dvasia". Vatikano susirinkimo pabrėžtos asmens ir asmeninės sąžinės teisės nereiškia, kad turi būti atmetas klusnumas. Susirinkimo doktrina apie mistinę Bažnyčią savo esmėje turinti žymės klusnumo, kuriuo Kristus atnešė išganymą. Jo didysis atpikimo veiksmas buvo lydimas pareiškimu apie klusnumą: tebūnie Tėvo valia, ne mano...

Rinkimai turi būti baigti iki lapkričio 5. Senatas betgi turės tik patariamąsias, ne priivalomas reikšmes.

Amerikos vyskupai nuėjo dar toliau "susiparlamentinimo" keliu: Vatikanas jau patvirtino Amerikos vyskupų siūlymą, kad atskirų valstybių vyskupų konferencijos pirmininkas ir vicepirmininkas būtų renkami laisvu balsavimu — kandidato einamos pareigos neturi reikšti jokios pirmenybės rinkimuose. Amerikos kardinolai specialiai pažymėjo, kad jie nenori būti kandidatais NCWC rinkimuose.

Susiprastinimo ir kiti ženklai:

Panamos vyskupas Daniel Nunez išpėjo, kad pirmi komunistiniai būtų aprenjami savo mokykliniu drabužiu, nes daugeliui nepakeliamas dalykas iškilmingi drabužiai.

— Argentinos vyriausybė sutarė su Vatikanu, kad ateityje Vatikanas parinks kandidatus į vyskupus Argentinoje ir vyriausybė teturės veto teisę. Lig šiol buvo priešingai — kandidatus į vyskupus siūlė vyriausybė. Vyriausybė taip pat atsakė ir nuo ligšiolinės praktikos kontroliuoti popiežiaus laiškus, prieš skelbiant juos Argentinoje.

— Suomijoje susidariusios ekumeninės sąjungos pirmininkas liuteronų teologas Aimo T. Nikolainen viešai pasmerktuos Suomijos įstatymus, kurie draudžia katalikams ir ortodoksams steigti vienuolynus ar statyti bažnyčias.

— Sitokiais ženklais mirga dabartinių metu Bažnyčios gyvenimas. Klystkelių pasitaiko dažniau tarp pačių teologų, kada jie leidžiasi aiškinti tikėjimo ar moralės tiesas. Bet masėm tos teorinės tiesos mažiau daro įspūdį. Nekatalikus, geros valios nekatalikus, labiau patraukia praktinis Bažnyčios susiprastinimas, pagalba jos reikalingiems, nuolankumo dvasia ir net kritika, nukreipta į save.

Tos dvasios ženklu švystelėjo ir popiežius Paulius, kada jis davė suprasti, kad numatoma jam Nobelio taikos premija nėra pageidaujama, nes taikos siekti nėra joks jo nuopelnas, o tik tiesioginė jo pareiga.

Vokietija de Gaulle politikoje

Vokietijos padėtis priklauso ne tik nuo Amerikos, Sovietų, bet ir nuo artimiausio kaimynų Prancūzijos. De Gaulle siekia dominuoti Europoje, išstumti Amerikos įtaką iš Europos ir laikyti Vokietiją padalyta, nestiprią. Kol buvo Adenaueris, de Gaulle tikėjosi galėsiąs atitraukti Vokietiją nuo Amerikos ir laikyti ją savo partneriu-šešėliu, kaip samprotauja U. S. News and W. Report. Adenaueriui pasitraukus, ši galimybė dingo. Kai Vokietija tvirtai laikosi Amerikos, tai de Gaulle siekia izoliuoti ir Vokietiją, ieškodamas talkos Maskvoje. De Gaulle flirtas su Sovietais — vertina žurnalas — kyla ne iš meilės, bet iš politinio tikslingumo. Cia jo ir Sovietų interesai sutampa — mažinti Amerikos įtaką ir laikyti Vokietiją be itakos.

De Gaulle siekimą išstumti iš Europos Ameriką žurnalas

laiko grindžiamą tokiu de Gaulle apskaitymu: jei Sovietai pulyti Europą, tai Amerika ją vis tiek gins; gins ir Prancūzija, ar ji to prašys ar ne; jei Sovietai nepuls, tai Prancūzija nesuinteresuota Amerikos karine nei ūkine įtaka Europoje. Panašiai kaip tėvų ir vaikų santykiuose: vaikai maištauja prieš tėvus narsiai, žinodami, kad jei vaikus kas užpultų, tai tėvai juos vistiek gelbės.

Sutaria: bendras Paryžiaus ir Maskvos interesas laikyti Vokietiją silpną.

Amerika dalį kariuomenės iš Vokietijos atitrauks, bet...

Bonnoje spalio 20 prasidėjo pasitarimai tarp Amerikos, Vokietijos ir Anglijos. Kaip stebėtojas Vokietijos iniciatyva pakviestas ir Nato gen. sekretorius.

Amerikos delegacijai vadovauja John J. McCloy. Pagrindinis reikalas — Amerikos ir Anglijos kariuomenės buvimas Vokietijoje. Vokietija no-

ri, kad tos kariuomenės nebūtų atitraukiamos, nes tada provokuojami Sovietai, Vokietijos saugumas atsiduria grėsmėje. Bet Vokietija atsisako mokėti didesnius mokesčius tom kariuomenėm išlaikyti. Amerika yra numaciusi iš savo 320,000 vyrų atitraukti apie 80,000. Paguoda Vokietijai — esą Amerika turinti pakankamai transporto lėktuvų, kurie per 2-3 dienas gali pristatyti į Vokietiją reikalingą žmonių kiekį.

V. SIDZIKAVSKAS VYKSTA Į KOREJĄ

V. Sidzikauskas spalio 25 išvyksta į P. Koreją. Ten dalyvaus Azijos antikomunistinės lygos kongrese kaip Pavergtų Europos Tautų Seimo atstovas. Išbus ten nuo spalio 29 iki lapkričio 6. Tuo pat metu ten lankysis ir prezidentas L. Johnsonas. Lankysis ir Tokyo, kur tenykščiai antikomunistiniai veikėjai jam rengia priėmimą. Grįš pro Los Angeles, ten padarys pranešimą lietuvių visuomenei, apie lapkričio 14-15.

Iš Vliko pirmininko pareigų V. Sidzikauskas traukiasi. Nori parašyti Lietuvos diplomatijos istoriją.

SU VAIKAIS AMERIKOJE BLOGAI

Senato komisija, vadovaujama sen. T.J. Dodo, iš apklausinėjimų priėjo išvadą ir paskelbė, kad vienas iš dešimties vaikų tarp 5-17 metų yra reikalingas psichiatro pagalbos. Šio amžiaus vaikų yra 46,581,000. Be kalbamos pagalbos jų 10 procentas yra kandidatai į paauglius nusikaltėlius. Senatorius nurodė, kad viena iš svarbiausių šio išsigimimo priežasčių — skurdas, kurį programa kovai su skurdu per lėtai naikina.

Saudi Arabijos atstovas spalio 18 New Yorką išvadino "valkatų ir gangsterių" miestu ir ragino apsvarstyti J. Tautų iškėlimą iš šio miesto.

Nobelio taikos premijos 1966 nebus?

Norvegijos Nobelio premijos komitetas nutarė už 1966 metų taikos premijos neskirti. Tai pirmas kartas per dešimt metų. Kaip žinia, kandidatų į premiją buvo minimas popiežius Paulius, bet pasisakęs neigiamai.

— Kalifornijoje opinijoje 46 proc. pasisako už resp. Reaganą, 39 už Browną į gubernatorių. Hearsto spauda remia Browną.

Garsieji miršta

Elizabeth Arden (Graham), grožio salonų imoninkė, 81 metų, spalio 18 New Yorke mirė. Sebastian Spering Kresge, po Woolwortho didžiausių parduotuvių savininkas, 99 metų spalio 19 mirė. Pierre Peugeot, prancūzų didžiausias automobilių pramoninkas, 70 metų, spalio 18 mirė.

— Kinijoje derlius šiemet busias menkas. Menkiausias per paskutinius penkeris metus.

Sovietuose ir satelituose laukiama gero derliaus.

— N.Y. Times pasisakė už Rockefellerį — gubernatorių trečiai kadencijai.

VIETNAMAS IR RINKIMAI

Rinkimų kovoje Vietnamas yra gausiai minimas. Pagal respublikonų duomenis tik 12 procentų visuomenės sutinka, kad Vietname Amerika padarė pažangos, ir tik 6 proc. mano, kad karo reikalas yra vedamas teisingu keliu. Vyrauja reikalavimas stiprinti karinę veiklą.

JUNGTINĖSE TAUTOSE:

Syrijos atstovas spalio 18 kaltino Washingtoną, kad jis vartoja Izraelį kaip "kolonializmo įrankį," o Goldberga kaltino tarnaujant sionizmo interesams.

— J. Tautose dėl Vietnamo atstovai prisikalbėjo į valias — buvo 108 kalbos. Nieko betgi nepasakėta, kas būtų priimtina abiem pusėm. Kalbų pabaigoje Goldbergas paklausė, ką gi padarys Hanoi, jei Amerika sustabdys bombardavimą. Žinoma, atsakymo jokio nebuvo.

— Vengrijos 1956 sukilimo dešimties metų sukaktis gausiai bus minima Amerikoje spalio 23. Komitetų prieky yra įžymūs amerikiečiai.

— P. Vietnamo min. pirmininkui Ky pasisekė prikaltinti atsistatydinčius ministerius, kad jie pasilikę vyriausybėje iki po Manilos konferencijos.

Buvau davęs žodį ir norėjau jį ištesėti...

Vienas iš Apvaizdos leistųjų (2)

Stasys Salkauskis buvo išpėjęs J. Eretą — dar nevažiuoti į Lietuvą, dar palaukti bent vasaros, būsią nusivylimą... Jis buvo teisus, ir J. Eretas prisipažįsta: "Netrukus po to susitikimo atsidūriau Kaune — 1919 spalio mėn. viduryje. Pirmas išpūdis mane slėgte prislėgė. "Kaunas — tai kietas pabudimas", skundžiausi savo bičiuliui. Bet buvau davęs žodį ir norėjau jį ištesėti..." (Juozas Eretas, Stasys Salkauskis, 66 p.).

Ištesėjo aną žodį ne pažadėtus metus, bet visą gyvenimą. To lietuviško gyvenimo svarbiausiose srityse dalyvavo, reikėsi, ir tai sudarė jo gyvenimo skirtingus periodus. Pradėjo nuo kovos už besikuriantios Lietuvos valstybės vardą ir garsą pasaulyje su braviu entuziazmu; susikūrusioje valstybėje kovojo už lietuvių visuomenės susiorganizavimą ir kultūrinį kilimą; masių oratoriaus ugnimi pagaliau nuosaldamas nuo visuomenės leidos į mokslo kūrimą bei organizavimą su vienuolišku atsidėjimu. Ir tai dar nesibaigė su 70 metų amžiaus.

VALSTYBĖS KŪRIMO TARNYBOJE: kovotojas ir "našlaitis"

Apie savo darbo pradžią Kaune dr. Eretas pasakoja: "Dar tame pačiame mėnesyje (1919 spalio) buvau paskirtas užsienių reikalų ministerijos patarėju, kuriam pavesta suorganizuoti Lietuvos telegramų agentūrą (Elta)".

Tos agentūros gimimo data minima 1920 balandžio 1.

Apie patį darbą plačiau pasakoja St. Salkauskis: "Informacinio Lietuvos aparato sutvarkymas buvo nelengvas dvim atžvilgiais: visų pirma nebuvo tinkamai pasiruošusių žmonių, kurie galėtų sėkmingai dalyvauti šitame darbe, reikalaujančiame žurnalistine stažo ir tam tikrų sugebėjimų; antra vertus, Lietuva tada dar nebuvo turėjusi pastoviai nustatytų santykių su užsienio agentūromis. Reikėjo tad skubiai veikti situose dviejose frontuose. Turėdamas dvejų su viršumi metų stažą, pats dr. Eretas galėjo kiek pagelbėti pirmuoju reikalu, rinkdamasis tinkamą padėjėjų ir juos instruoduodamas informaciniame darbe; bet nuo šitų pareigų dažnai jam tekdavo atitrūkti važinėjant į užsienį užmegsti santykių su įvairių kraštų agentūromis. Tais reikalais buvo tada dr. Eretas apsilankyta Rygoje, Helsinkyje, Paryžiuje, Berlyne, Šveicarijoje..

Tuo pačiu metu buvo steigiami "Eltos" skyriai su bendradarbiais iš vietos žmonių. — "Eltos" direktoriaus pobūdį teko dr. Eretui persikelti į Vilnių, kai šis 1920 m. bolševikų

lenkų karo metu atsidarė lietuviams. Rugsėjo mėnesyje jis apsilankė Vilniuje ir įsteigė "Eltos" skyrių, kuris gavo užduotį tinkamai informuoti spaudą apie Lietuvos reikalus ir atsverti tą propagandą, kurią vedė tuo laiku dar šeiminkavę Vilniuje bolševikai. Bet, netrukus, bolševikams išsikrausčius iš Vilniaus, į mūsų sostinę galėjo pervaziuoti ir visa užsienių reikalų ministerija. Tuomet ir informacijų departamentas sykiu su "Elta" galėjo įsitaisyti joje" (Zidynys 1934 Nr. 7, 42 p.).

Tai išorinis veikimas — organizavimas, keliavimas, kova. Vidaus veikimas, dvasinis paties dr. Ereto pergyvenimas ar susigijimas su bendradarbiais bei viršininkais nebuvo toks herojiškai entuziastingas. "Pirmas mano šefas — pasakojas dr. Eretas, — buvo prof. A. Voldemaras. Jis jau tuomet pasizymėjo tais keistumais, kurie 1929 pačius jo vienminčius tau-

tininkus privertė jį iš valdžios pašalinti ir patarti jam palikti kraštą. Su juo dirbti buvo sunku. Tik 1920 birželio mėn., Purrickiui ministeriją perėmus, atmosfera pragiedrėjo. Tų pačių 1920 metų vasarą Lietuvai atiteko Vilnius. Gavau kartu su visa ministerija persikelti į sostinę, kur savo departamentą laikinai įkūriau tuščiuose vaskuopu rūmuose. Vilnius! Buvau išsiilgęs istorinės Lietuvos sostinės, vykau tad su šventadienio džiaugsmu. Tačiau man neįėjau darėsi tiek apenkėjusių gyventojų tarpe; jaučiaus vienas kaip našlitis. Koks tad buvo man džiaugsmas, kai visai nelaukta draugas Stasys (Salkauskis) pasibeldė į mano duris. Jis ką tik buvo grįžęs iš Fribourgo, kur 1920 kovo 12 buvo išlaikęs ir žodinius doktoratui gauti egzaminus" (J.E. Stasys Salkauskis, 67 p.).

"Atsimenu gerai dr. Eretą iš šito trumpo buvimo Vilniuje laikotarpio, — atsiliepia savo

ruožtu Salkauskis, — Kelis kartus sutikdavau jį įvairiose aplinkybėse, visados gyvai susidomėjusį savo darbu ir užduotimis. Bet reikšmingiausias buvo mūsų paskutinis susitikimas Vilniuje, kai jau slinko neaiškūs gandai apie tai, kad lenkai užimsią mūsų sostinę. Kai buvau priminęs jam šią liūdną galimybę, jis man griežtai atkirto:

"Kaip. Mes sutiksime užleisti Vilnių lenkams? Tai negalimas dalykas: o kam šitas dalykas?" ir parodė man savo revolverį.

Kas žino dr. Ereto temperamentingą veiklumą ir drąsų nusistatymą, tas neabejoja, kad tai nebuvo iš jo pusės tuščia frazė. Deja, jis neturėjo dar spratimo, su koku neapsisikaitymu ir neapratymu buvo ginamas mūsų sostinės reikalas. Vilnius atiteko lenkams be sprendžiamojo mūšio, nes stambiausios mūsų pajėgos buvo sukoncentruotos Augustavo miškuo-

se ir negalėjo atskubėti gelbėti mūsų sostinės. Nieko nepadėjo, žinoma, ir dr. Ereto revolveris...

Pasitraukęs skubotai iš Vilniaus sykiu su lietuviu, dr. Eretas po kelių dienų grįžta į jį su visu traukiniu, išskędijutu gražinti pasilikusius ten valdininkus ir įstaigas su valdžios turtu. Šita misija dr. Eretui pavyko sėkmingai... Sugrįžęs iš jos į Kauną, jis tačiau nerimsta savo departamento darbe: jis prašosi savo ministerio leidimo ir gavęs jį stoja į besiformuojantį tada I savanorių pulką (Šveicarijoje dr. Eretas buvo atlikęs karo tarnybą leitenanto laipsniu. Red.). Šitame pulke jis dirbo organizacinį darbą nuo 1920 m. spalio 15 d. iki gruodžio 6 d., eidamas pulko adjutanto pareigas, "pilnas energijos ir pasišventimo, darbuotės Lietuvos Valstybės naudai", kaip sako išduotas jam tarnybinis liudijimas.

Kai, tarpininkaujant Tautų Sąjungai, prasidėjo derybos su lenkais (Zenevoje ir Briuselyje) ir kai prireikė aktyvesnės informacinės propagandos užsienyje, kad galima būtų paveikti palankiu lietuviams būdu vakarų Europos opiniją, dr. Eretas savo vadovybės buvo atšauktas iš karo tarnybos ir nuvyko, kaip lietuvių delegacijos spaudos attache į užsienį informuoti spaudai, skaityt paskaitoms ir kitaip propaguoti sulaužytų lietuvių tautos teisių atstatymo reikalui. Aplankoma visų pirma tie kraštai, kur vyko derybos su lenkais (Šveicarija, Belgija), o paskui ir tie kraštai, kuriuose buvo susidaryti lietuviams šokių ar tokių interesų.

Bus čia vietoje pažymėti, kad iš vienos tokios kelionės dr. Eretas atsivežė Lietuvai pripažinimą de jure. Būtent, atvykęs į Helsinkius spaudos ir propagandos reikalais, jis buvo lietuvių bičiulio prof. Niemi paragintas daryti diplomatinį žygį Lietuvos pripažinimo naudai. Susišnijojęs at greitųjų su užsienių reikalų ministerija, jis ėmė daryti demaršus, kurie netikėtai greit apsisvainkavo pasisekimu" (Zidynys 1934 Nr. 7 43 p.).

Eltos informacinis darbas 1922 jau buvo suorganizuotas, įstatytas į vėžes. "Todėl dr. Eretas, gravituodamas labiau ir kitas dar neišbandytas sritis, palieka tų metų pradžioje (II, 4) savo tarnybą užsienio reikalų ministerijoje ir apsisprendžia ieškoti pritaikymo savo jaunoms jėgoms kur kitur".

Po 44 metų žiūrint į aną laiką, galima stebėtis, kaip teisingai ano meto veikėjų buvo supras tas pirmas ir svarbiausias ginklas už Lietuvos teises — informacija, propaganda; kaip teisingai buvo suprasta, kad ir tas ginklas turi būti įduotas į rankas specialisto, kūrėjo, kuris nesitenkina rutina, nelaukia, iki kas nors paklaus informacijų apie Lietuvą, bet ieško vis naujų galimybių išbrauti į pasaulio opiniją.

Po 44 metų tas pats ginklas tebėra pagrindinis ir dabartinėje kovoje.

Imi dairytis, ar šiom mūsų dienom tokiame ginklu vartoti neateis naujas Eretas? (b.d.).

Kas gi naktį valgo...

Vilniaus mėsos kombinato Naktinės pamainos metu darbininkams nėra kur užkąsti. Viršininkai aklausti, kodėl įmonė neveikia bufetas naktinės pamainos metu, atsakė, kad niekas neprashė. Be to, esą "kas gi naktį valgo!" Bet darbininkai tuojau pareiškė visai ką kita. Paašikėjo, kad jie dirba net dvi pamainas, 16 valandų iš eilės, o paskui parą išsisi. Tai esą ir įstatymam priešinga, bet profesinė sąjunga nieko nesako... (Elta)

Prof. Juozas Eretas savo šeimoje po antrojo pasaulinio karo Bazelio mieste, Šveicarijoje. Iš k. į d. Birutė, Laimutė (viršuje), žmona Ona Jakaitytė-Eretienė, Jūlytė, Juozas, prof. J. Eretas, Aldona.

DĖL VARŽYBŲ TARP NEW YORKO JAUNIMO

Kada kelios grupės stengiasi tą patį dalyką pasiekti, tada galima sakyti, kad vyksta varžybos arba konkurencija. Ar yra varžybos tarp New Yorko lietuvių jaunimo "dėl garbės pirmauti"? Tiesa, pastebimi du komitetai: jaunimo veiklos konferencijai šaukti komitetas ir L.B. jaunimo statutui paruošti komitetas. Abiejų pradmė kilo iš privačių iniciatyvų. Viena planuoja naują "žygį", o antra ruošiasi apipavidalinti jaunimo dalyvavimą Lietuvių Bendruomenės rūmuose. Taigi du skirtingi tikslai: veiksmas ir struktūra. Tai kur varžybos? Kur polinkis duplikuoti?

LAISKAS REDAKCIJAI

S. m. rugsėjo 30 d. įvyko ad hoc pasitarimas Baltame Zirge svarstyti tolimesnei jaunimo akcijai. Dalyvavo Waterburio rengėjai ir vadinamas "L.B. jaunimo komitetas" (Dalyvių sąrašo originalas teikiama redakcijai). Nebuvo prieštaravimų tada. Susidarė ad hoc valdyba, kurios nariai dalyvavo kartu su N.Y.L.B. jaunimo komiteto žmonėmis Waterbury konferencijoje. Tada šis ad hoc vienetas neprotastavo nutarimui pavesti statuto paruošimą N.Y. L.B. jaunimo komitetui. Atvirksčiai, buvo siū-

loma mintis, jog statuto ruošėjams būtų mažiau vargo, jei jie statutą pristatytų visuomeninei per jaunimo veiklos konferenciją, kuri įvyks spalio 29-30 d.d. Maspetho Lietuvių Piličių Klube, Grand Ave. Maspeth, N.Y. Susidarė išpūdis, kad ir statuto ruošėjai bus linkę sumažinti vargo ir praversti sekmadienio sesiją. Deja, taip neišėjo. Grįžę atgal į New Yorką statutui ruošti komitetas parodė veiklos konferencijos rengėjams, kad jie nori eiti atskiru keliu ir vėliau (gruodžio ar sausio mėn.) sušaukti atskirą suvažiavimą statuto reikalui.

Tiesą pasakius, jų laikysena yra tvarkoje, nebūtinai viską suplakti į vieną krepšį. Suvažiavimai įvairiais klausimais nebūtinai skaldo žmones. Juk, be abejo, "statutininkai" dalyvauja "veiklininkų" konferencijoje ir atvirksčiai. Nepriversi žmonių apsiungti į vieną organą, jie tiksliai skirtingi. O be to, du jaunimo sąskrydžiai New Yorke pagyvintų jaunimo veikimą, kuris apsnūdęs. Tik reikia žvelgtelėti į veiklos kalendorių, matyti, kad kol kas tik Tėvai Pranciškoniai šį rudenį parodo visuomeninį veiklumą.

Jaunimo veiklos konferencijai šaukti komiteto vardu norima pareikšti, kad nėra blogos valios iš mūsų pusės, nesikėsianam pakenkti L.B. jaunimo statutui paruošti komitetui. Tikimės, kad ir pastarieji paaškins savo nustatymus ir motyvus, kodėl jie veikia atskirai. Tikimės, kad tokie pasisakymai išsklaidys negrįstus gaudus New Yorke.

Mergaičių vasaros stovykloje Putname

Nuotr. V. Maželis

Algirdas Budreckis

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329

Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVEMS ir POBOVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelėi. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijos krautuose:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuose atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus seštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckenstein krautuose kaibama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesniam informacijoms rašykite - skambinkit daugiausia patyriusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Patį žinomiausią ir patikimiausią firmą Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant:

DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.

Gavejas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ..... AN 8-0068
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue ..... VI 1-5368
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. .... GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMTRANK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. .... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .... AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. .... LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street ..... CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PHILADELPHIA, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St. .... PO 3-4819
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. .... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAZMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausioms kainoms. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užėkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N.Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUZINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (T.3c Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCIJOS KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Favarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbinių turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Gairės lietuvių sąžinei

Washingtono kongrese vykupo Pr. Brazio kalbos mintys kritiškai žvelgė į plintančius tarp lietuvių mitus ir kritiškai rodė kelius lietuvių galvojimui ir veiklai šiose sąlygose. Prieš platinamą pesimizmą dėl Lietuvos ateities kėlė argumentus pasitikėti ateitimi. Prieš kaltės suvertimą tik priešui ir kam kitam kėlė pareigą kritiškai pažvelgti į save — ar nėra ir savos kaltės. Prieš aukštą svajonę palikti siaurą savo tautos idealą ir pasišvęsti plačiam "universalinio žmogaus" idealui kreipė į normalų kelią: laipsnišką kilmą į idealą, pradėdant nuo savo tėvų, savos tautos, ir auka bus vertesnė ten, kur ji labiau reikalinga. Prieš vieną šališką užsidarymą savos tautos ir — tik savos tautos — intereso kėlė pareigą jungtis ir į gyvenamo krašto bei visos žmonijos interesus. Prieš prievartą savo idealui platinti rodė kitą kelią — laisvą susipratimą, kuris tegali būti natūralus tiltas tarp tėvų ir vaikų idealų...

Dar pora gairių dėl lietuvių santykių su Lietuva ir dėl lietuvių santykių su sava visuomene.

Prieš pasyvų laukimą, kad kas iš šalies rūpintųsi Lietuvos reikalais, apie ją kalbėtų ir už ją kovotų — be mūsų pačių iniciatyvos, be pastangų rūpintis savo problemas iškelti, be padėkos kitiems, be išjungimo į vietos gyvenimą:

"Neturime pamiršti mums kaip įsėviams labiausiai būdingos pareigos — pristatyti savo tautą ir jos laisvės bylą svetimiesiems... Mūsų pavyzdingas ir ypač dėl savo teisių bei laisvės kovojančius suprantas bei paremias elgesys geriausiai pristatys mūsų tautą ir jos bylą kitiems... Žinokime, kad kiti tiek norės mums padėti, kiek

mes jiems sugebėsime būti naudingi ir paslaugūs. Žmonės, kurie kitais nesidomi ir tik savimi tėra susirūpinę, kitų simpatijų neįsigyja."

Prieš visuomeninės vienybės neteisimą supratimą, kada vienybės siekiama moraline prievarta ar mechanisku balsavimu. Tikrasis kelias kitas — susipratimas per pokalbį:

"Einant į pokalbį reikia nusiginkluoti prieš tiesą ir pradėti ne nuo tarpusavio kaltinimų bei sąskaitų suvedinėjimo, ne nuo to, kas vienus nuo kitų skiria, bet nuo to, kas visiems yra bendra... Šitaip vedamas dialogas mus greitai įtikintų, kad mūsų skirtybės yra mūsų bendruomenės turtais ir tikra Dievo dovana, kurią reikia ne pamerkti ir atmesti, bet suprasti ir panaudoti bendrajam darbui."

Sužymėtos mintys yra dalis tų, kurios savo visuomenėje yra išsitačiusios šiam laikui. Programa sena ir sykiu nauja. Sena, nes išreiškia senus ir dažnai kartojamus idealus — tokius kaip Lietuva laisvės, mūsų tarpusavio vienybės siekimas. Nauja, nes siūlo naują teisingesnį ir konkretesnį kelią.

Naujas kelias reikalauja iš kiekvieno pastangos ir aukos dvasios. Pastangos įtempti savo mintis ir nesitenkinti tik šūkiu. Aukos dvasios, kuri reikalinga, prieš leidžiantis į kovų laukus, pirmiausia save nugalėti — prisipažinti prieš savo sąžinę, ar esi be kaltės

Si programa yra skirta lietuvių apsimąstymui. Ne vienai iškilmingai sukakties dienai. Jei dažniau jos klausimai būtų apmąstomi, ji imtų veikti mūsų gyvenimą. Pajustume tada toną pakitus spaudoje, sakymoje. Pajustume ir santykius tarp lietuvių atšilus.

Organizuoja specialius kalbėtojus amerikiečiams

Iš Alto pirmininko Antano J. Rudžio pranešimo Chicagos Liet. Tarybos konferencijoje spalio 2

Aukščiausias visų mūsų tikslas — Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymas ir lietuvių tautos išlaisvinimas iš bolševikinių okupantų vergijos. Šito tikslo mes negalime niekada pamiršti, dėl jo privalome dirbti ir aukotis per visas dienas ir visus laikus, be jokio skirtumo, vieningai, stipriai visomis savo jėgomis. Lietuvos laisvės atstatymo reikalas tegu pasilieka giliai ir nepamirštamai kiekvieno mūsų širdyje.

Gi savo tikslam atsiekti mes turime panaudoti visas galimas priemones. O tų priemonių yra įvairių.

Viena iš labai svarbių priemonių mūsų kovoje yra aktyvi veikla amerikiečių tarpe. Mum yra labai svarbu pilnutinai paveikti amerikiečių visuomenės viešąją opinią mūsų krašte viešojoje opinijoje vadinama nepaprastai svarbu vaidmenį. Nuo jos čia priklauso daug svarbių gyvenimo faktorių tiek politinėje, tiek ir kitose srityse. Lietuvių skaičius Amerikoje palyginti nėra didelis, todėl

vien savo tautiečių pastangom ne kažin ką galima pasiekti. Užtat turime ieškoti visokeriopos pagalbos kitų amerikiečių tarpe. Tuo tikslu amerikiečių visuomenėje turime pirmiausiai sudaryti palankų nusistatymą lietuvių atžvilgiu, visur ir visada gilinti jų simpatijas pavergtai Lietuvai, niekur nepraleisti progos tinkamai nušviesti dabartinę tragišką Lietuvos padėtį ir plačiai ugdyti mintį, kad tik JAV tegali šitą nelaimingą padėtį pakeisti Lietuvoje ir kitose Pabaltijo valstybėse. Ir tai yra visų geros valios lietuvių pareiga. Kiekvienas ras atitinkamą laiką ir progą tokiam aiškinimo darbu atlikti, jeigu tik jaus patriotinę pareigą ir norą.

Kad tuos tikslus sėkmingai pasiektume, Amerikos Lietuvių Taryba tam reikalui organizuoja specialius kalbėtojus — paskaitininkus, kurių kalbos turėtų būti visos geros valios lietuvių, galinčių kalbėti ir norinčių būti tokiais talkininkais. Kas geriau ir tinkamiau galėtų nušviesti bolševizmą ir

jo darbus, jeigu ne tie, kurie patys savo akimis jį matė ir pergyveno. Realiai keliant bolševikinę uždangą iš vidaus, šitas reikalas yra vienas iš svarbiųjų mūsų uždavinių ir todėl jo sėkmingam vykdymui turėtume krūvon sudėti visas mūsų jėgas.

Norėdami Lietuvos laisvės idėją plačiai paskleisti amerikiečių tarpe ir laimėti sau ištikimų draugų ir užtarėjų, turime ją tinkamai amerikiečiams pristatyti per jų visuomenines organizacijas, mokslo institucijas, spaudą. Šioje srityje turime daugybę organizacijų, jų tarpe nemažai specialiai besidominčių užsienio politikos problemomis. Čia turime visą eilę institutų, kurie domisi tarptautiniais klausimais. Yra net specialiu institutu, studijuojančiu Rytų Europos problemas.

Amerikiečių viešajai opinijai didelės įtakos turinčios stambiosios organizacijos, kaip — American Legion, Rotary Club, Lyons, Kiwanis ir kiti klubai mielai sutinka pasikviesti mūsų paskaitininkus, kurie tinka-

mai apibūdintų šiandieninę Lietuvos padėtį visais atžvilgiais. Tat mum lieka parodyti tik atitinkamos iniciatyvos. Žinoma, šis darbas reikalauja laiko ir pasirošimo. Tačiau mes turime amerikiečių visuomeni bolševikų geležinę uždangą pakelti iki galo ir parodyti nuoga realybę, kuri šiandien viešpatauja pavergtoje Lietuvoje. Nėgana vien tik šaukti: "Gelbėkite! Gelbėkite!" Turime aiškiais faktais parodyti, kodėl mes šaukiame pagalbos. Ir įtikinti amerikiečius, kad tai, kas atsitiko Lietuvoje, gali atsitikti ir čia, jeigu nebus laiku ir tinkamai pasipriešinta komunistiniam imperializmui. Amerika turi būti pilnai supažindinta — kas tai yra komunizmas, nes ji jo dar nepažįsta. Mūsų pareiga yra talkininkauti Amerikai kovoje prieš komunizmą ir talkininkauti nuoširdžiai, nes juk ir ši šalis ką mums davė — davė nuoširdžiai.

Taip pat turime pasirūpinti, kad tinkama literatūra ir informacija apie šiandieninę pavergtos Lietuvos padėtį būtų

aprupinti šios šalies universitetui, institutai ir bibliotekos. Amerikos Lietuvių Taryba šioje srityje yra nemažai jau nuveikusi. Įvairiom mokslo institucijom, bibliotekom ir įvairiam asmenim išsiunčiama šimtai pakietų su informacine medžiaga. Taryba dės visas pastangas, kad šioje srityje darbas būtų dar labiau praplėstas.

Tai dar kartą visus kviečiu jungtis į Amerikos Lietuvių Tarybos organizuojamą Kalbėtojų Biurą. Ypač kviečiu prie šio svarbaus darbo savo nuoširdžiomis pastangomis prisidėti mūsų jaunimą, nes daugelis čia jau yra baigę aukštuosius mokslus ir yra tinkami ir pajėgūs šiam uždaviniui atlikti.

Tokiai padėčiai krašte esant, aišku, kad negali būti jokio bendradarbiavimo su okupuota Lietuva. Mūsų pareiga yra pasakyti ir visiems kitiems, kad koegzistencija su bolševikais yra tiesioginis pavergtųjų tautų palaidojimas, o laisvosiom tautom — grabo dirbimas...

Mes dėsiame visas savo jėgas ir visas pastangas, kad Lietuvai vėl prašvįstų laisvės rytas ir vergijos pančiai būtų sutraukti. Besirengdami 1968 metais minėti Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktį, sujunkime karštai savo širdis ir vieningai savo rankas darbam ir žygiams, kad mūsų valstybė ir mūsų tauta vėl būtų laisva, pranyktų geležinė uždanga ir iš visų lietuviškų krūtinų laisvai ir galingai suskambėtų daina: "Leiskit į Tėvynę, leiskit pas savus — Ten pradžiugs krūtinė, atgavins jausmus..."

Lietuvoje

— Vilniaus operos solistas (bosas) V. Daunoras, neseniai Maskvoj įvykusiose tarptautinėse dainininkų varžybose laimėjęs ketvirtą vietą (iš 58 dalyvių iš 21 valstybės), visam šiam sezonui yra išsiųstas tobulintis į Milano operą "La Scala".

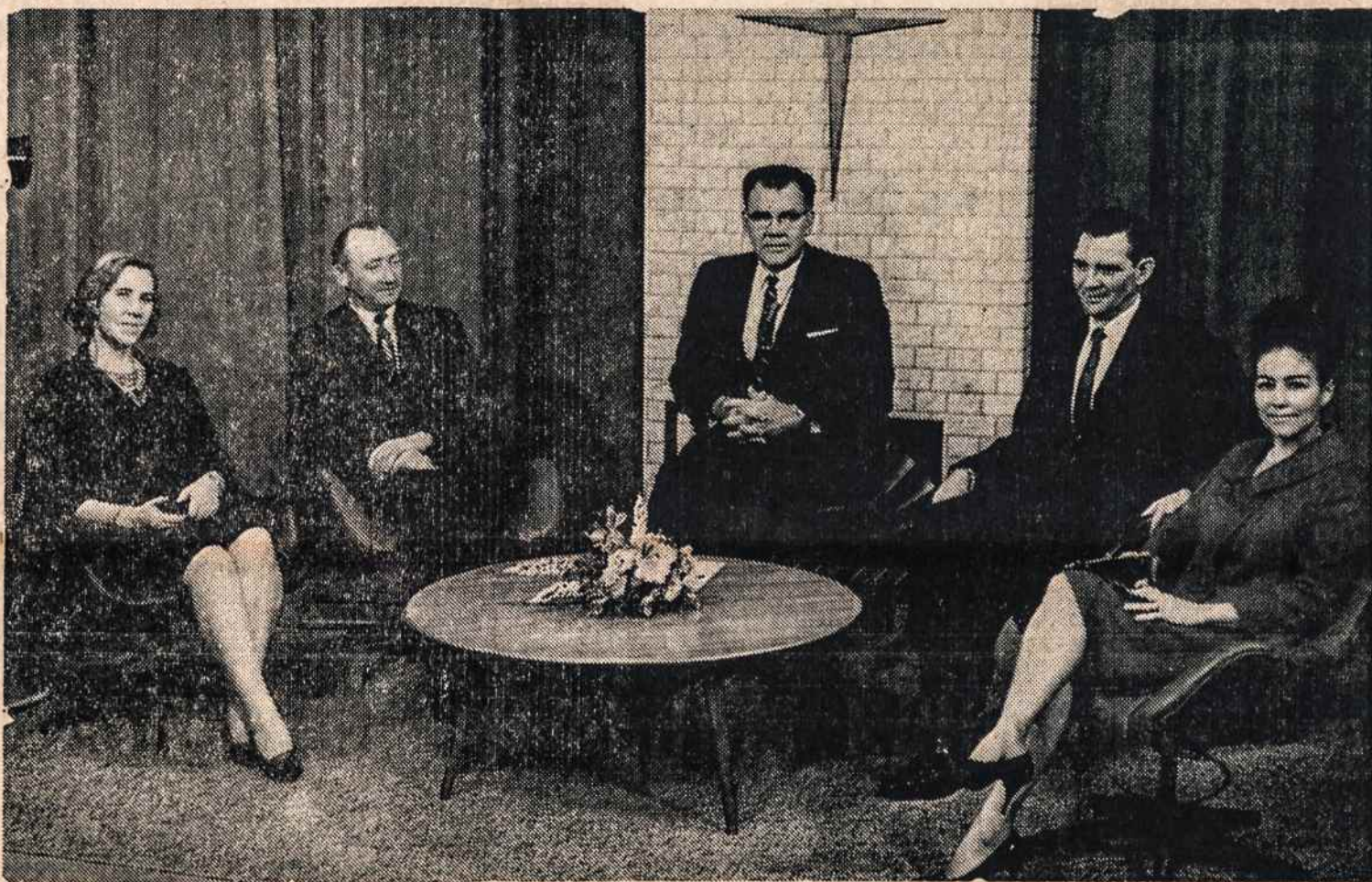
Kitas gerai pasireiškęs Vilniaus operos solistas (baritonas) Eduardas Kaniava siunčiamas tobulintis į Sofijos (Bulgarijoje) operą.

— Vilniaus opera šeštadienį, spalio 8 d., atidarė sezoną naująja Vytauto Klovos opera, kurios paskutinę valandą ir vardas pakeistas: ji dabar vadinama nebe "Zalgris", o "Du kalvajai". Kaip ir kodėl atsirado tas staigus vardo pakeitimas, neaiškinama, bet greičiausia tai įvyko dėl to, kad "Zalgris" neparankus išversti rusiškai.

— Šį sezoną numatomos dar trys naujos savų kompozitorių operos — A. Rekašiaus "Gėstantis kryžius" (antirasistinė tema), V. Laurušo "Paklydę paukščiai" (antiemigracinė tema), V. Paltanavičiaus "Dievų miškas" (antinacinė tema, pagal B. Sruoga) — ir R. Zigaičio baletas "Praėjo mergina". Taip pat numatomos dvi klasikinės operos: G. Verdi "Kaukių Balius" ir G. Donizetti "Meilės elektras". (Elta)

ribų atremti pagonių puolimus ir todėl juos kaltino jų kraštų naikinimu.

Iš kitos pusės lenkų valdovai sistemingai naikino Kulmijos kraštus rytuose ir ypatinai vakaruose nuo Vyslos, kas privedė prie nuolatinių karinių žygių. Kadangi krikščioniškąjį rašytojai visuomet pateisindavo krikščioniškų valdovų daromus žygius, todėl visa kaltė buvo suvertinama ant pagonių kaimynų. Tokiu būdu ir susidarė bendra nuomonė, kad pagonių privertimas prie krikščionybės esanti vienintelė priemonė jų papročiams sušvelninti.

Baltimorėje kun. K. Pūgevičiaus vadovaujamoje televizijos programoje spalio 16 buvo programa apie komunizmą ir tremtį. Kalbėjo Antanina ir Vilijus Nastopkai (kairėje), Bill Lefevre ir P. P. Juan Diez, kuris buvo Fidel Castro klasės draugas, bet, nusivylęs diktatorių komunizmu, pabėgo iš Kubos.

DR. M. ANYSAS

Pirmieji bandymai apkrikštyti prūsus

(2) Užmuštojo apaštalo kūną iš sambiečių išpirkęs minėtas Boleslovas I. Pagal padavimą, sambiečiai reikalavė tiek aukso, kiek lavonas svėręs (Voigt, I, 274 psl.). Ne pirmą kartą pagonys buvo kaltinami tokiu dideliu reikalavimu. Istoricikas Voigt aiškina, kad buvo sumokėta sidabru, bet ne aukso. Jo kūnas buvo palaidotas Gniezno katedroje. Tokiu būdu lenkų bažnyčia įsigijo ankstyvą šventąjį.

Sis įvykis krikščioniškame pasaulyje buvo gana žymus, nes vokiečių karalius ir imperatorius Ottonas III lygiai 1,000 metų po Kr. aplankė Gniezne Vaitiekiaus-Adalberto kapą ir ta proga įkūrė Gniezno arkivyskupiją, ją paliuosudamas nuo Magdeburgo arkivyskupijos. Vaitiekiaus brolis Gaudencijus tuomet buvęs paskirtas arkivyskupu.

Sis kankinys buvo prisimintas tik 300 metų po jo mirties, kai Vokiečių Riterių Ordinas, užkariavęs senprusių kraštus,

jį padarė savo pirmtakūnu. Jo vardu buvo pavadinta Sambijos vyskupijos katedra Karaliaučiuje. Keturis šimtus metų po jo mirties, apie 1422 m., Ordino maršalas von Lantse leido Sambijos pakrastyje, prie Tenkites kaimo, kiek vakaruose nuo vėlesnio Fischhauseno miesto, pastatyti šv. Adalberto bažnytelę, už kurios aplankymą popiežius Eugenijus IV suteikė ypatingus atilaidus.

Po Vokiečių Riterių Ordino sekularizacijos ir įvykdytos bažnytinės reformos ši bažnytelė liko užmiršta ir laikui bėgant sugriuvo. Naujesniais laikais viena dievobaiminga lenkė leido savo tautiniam šventajam pastatyti aukštą geležinį kryžių, kuris buvo matomas dar 19 šimtmečiu (Pruz, I, 41-42 psl.).

3. Vienuolis Bonifacijus ir vyskupas Brunonas (Bruno), miręs 1009 m.

Kai benedektinų vienuolis Bonifacijus sužinojo apie Vaitiekiaus-Adalberto mirtį, jis sušaukęs žuvusio apaštalo žy-

giu ir užsidegęs taip pat įgyti kankinio garbę.

Bonifacijus asketas, buvęs aplankęs Romą ir gyvenęs visiškai religinėje nuotaikoje, kurioje pranykė tautų skirtumai ir valstybinės sienos. Jis buvęs labai nepatenkintas vokiečių karaliumi Heinrichu II kai šis, veddamas karą prieš krikščionišką Lenkiją, susijungė net su kai kuriomis dar pagoniškomis vakarų slavų giminėmis.

Boleslovo I sutikimu jis vykęs į senprusių kraštą ir ten pradėjęs skelbti evangeliją, už ką supykę pagonys jam nukirė galvą (Hartknoch, II, 456 - 457 psl.).

Vaitiekiaus-Adalberto pasekėju galima vadinti ir Querfurto vyskupą Brunoną, vokiečių imperatoriaus šeimai giminį saksoną. Boleslovo laikais su popiežiaus įgaliojimu ir žymesniu skaičiumi palydovų jis vykęs į senprusių kraštus skelbti gyventojam krikščionišką mokslą. Kai jis pradėjęs Galindoje arba Sudavijoje vykdyti savo misiją, pagonys jam uždraudė, bet jis jų draudimo nebojė ir toliau tęsė savo pamokslus. Tuomet jis su palydovais buvęs suimtas ir 1009 vasario 14 jam ir 18 palydovų buvusios nukirstos galvos. Šių kankinių kūnai buvę ilgą laiką nepalaidoti. Apie tai sužinojęs, minėtas Boleslavas liepęs lavonus išpirkti ir parvežti į Lenkiją. Sis kan-

kyns vėliau buvo paskelbtas sventuoju (Palygink: Meyers Konv. Lex. III, 522 psl.).

Neilgai po to buvę nužudyti dar trys krikščionybės apaštalai: Benediktas, Petras ir Nikoljus (Hartknoch, Altes und Neues Preussen, II, 745 psl.). Artesnių žinių trūksta.

4. Vaitiekiaus Adalberto egzekucijos paveikslas Gniezno katedros duryse

Gniezno katedros duryse dviejuose paveiksluose yra atvaizduotas šio apaštalo atvykimas laivu į Sambiją ir jo ten pat nužudymas. Šie paveikslai beveik tūkstančio metų senumo, yra labai įdomūs, nors pati egzekucija ir galvos nukirtimas neatitinka istoriniame faktame, nes galva buvusi nukirsta ne jam, bet vėlesniems senprusių apaštalam.

Paveikslai aiškiai parodo tų laikų sambiečių išvaizdą ir apsiginklavimą. Sambiečiai kareiviai matomi neapdengtomis galvomis, ilgokais plaukais ir ilgais nudribusiais ūsais, kas mum primena vėlesnių lietuvių bajorų išvaizdą. Apaštalas, apsirengęs vyskupo aprėdu ir rankoje laikydamas kryžiu, žengia iš laivo. Sis iš Dancigo arba apylinkės atplaukęs laivas yra vikingų tipo, laivo ragas yra priekis ir galas yra papuoštas slibno galvomis. Laivas turi keturias poras irklų su aštuoniais irklininkais ir dar tris skyles

irklam. Vienas irklininkas su irklu yra matomas laivo priekyje. Trūksta laivo stiebo ir burų, kurios neatvaizduotos, turbūt, dėl vietos stokos ir tikslesnio veikiančių asmenų atvaizdavimo sąskaiton.

Antrame paveiksle matomas klūpas ir besimeldžias apaštala. Vienas egzekutorių kaire ranka spaudžia jo galvą žemyn, o aukštai iškeltoje dešinėje rankoje kirvi (bylą), pasirengęs jam nukirsti galvą. Antrasis už kankinio stovis egzekutorius tuo pačiu momentu duria ją msu ragotine į nugars. Kirvis yra labai gerai atvaizduotas. Jo plačios ašmenys yra išranytos kaip piuklas tokios rūšies, kaip jis tuomet buvo vartojamas senprusių kraštuose ir Gotlande iki 12 šimtmečio.

Zinovai mano, kad paveikslu kūrėjas buvęs gerai susipažinęs su senprusių ypatybėmis ir bandęs įvykį taip atvaizduoti, kaip tų laikų stilius ir papročiai jam leidė padaryti (Palygink keturius paveikslus apie apaštalo atvykimą į Sambiją ir jo egzekuciją, atvaizduotus Liet. Enciklopedijoje, XXIV, 144 psl.).

5. Lenkų rašytojų neapykanta senprusių giminėm

Sitie dvasininkai, savo mirtimi pasidarę kankiniais, buvo religiniai pasiryžėliai, kurie aukojo savo gyvybę tikėdami, kad tuo užspelnysią dangišką

gyvenimą (Baczko, I, 13 psl.). Iš kitos pusės šie kankiniai buvo pirmosios kregždės, nuskandios senprusių giminėm jų tolimesnį likimą, nors šis išsiplildė tik po kelių šimtmečių.

Lenkų rašytojų pyktis minėtom giminėm yra kilęs iš ankščiau atpasakotų laikų. Būdami dvasininkais, jie pyko dėl krikščioniškų apaštalų nužudymo ir dėl pasipriešinimo naujo tikėjimo įvedimui. Todėl jie savo rašiniuose stengėsi pagoniškų giminų charakterį ir elgesį nupešti kuo blogiausiai. Jų rašiniuose dar slėpėsi noras, netik išnaikinti senprusių pagoniškų dievus ir jų ramoves, bet tolimesnėje eigoje atimti iš jų laisvę bei turtus ir padaryti juos atvykstančių vokiečių ir kitų užkariautojų vergais, kaip iki tol daugelyje kraštų jau buvo įvykę.

Lenkų rašytojai skundėsi, kad pagoniškos giminės dažnai išiverždavusios į jų kraštus ir ten naikinusios, plėšdavusios turtus ir išžudžiusios daug žmonių. Tačiau jie nepaminė, kad dažniausiai tai buvo atsikėrijimo žygiai už ankstyvesnius lenkų puolimus. Kadangi senprusių kraštai buvo gana tirštai apgyventi, tai jie galėjo lengvai ir greitai surinkti didesnius kariautojų pulkus, jais pulsti savo priešus ir juos persekiot. Lenkų kunigaikščiai dažniausiai nepajėgdavo prie savo

Nemunas žydės New Yorke

Kai praėjusį lapkričio mėn. New Yorke "Ciurlionio" koncerto metu po ilgo nesimatyto susitikimo su dabartiniu L B New Yorke apyg. kultūros reikalų vadovu inž. K. Miklu, jis pasakė, kad sekantis jo žygis atsikviesti "Dainavos" ansamblį į New Yorką.

Anie žodžiai nūn tapo kūnu. Chicagiškis "Dainavos" ansamblis, po gražaus pasirodymo Washington, dabar pilnu tempu rengiasi "Nemunas žydi" spektakliui New Yorke. Laimingas inž. K. Miklas ir newyorkiečiai, kad laiku "Dainavos" pasigavo ir užsipašė pas save. Kiek teko nugirsti, "Dainavos" ansamblis dabar tiek turi kvietimų gastrolėms, kad jų visų negali patenkinti.

Praėjusį sausio mėn., minint "Dainavos" ansamblio dvidešimtmetį Chicagoje, "Dainava" chicagičiams pasirodė gan šykšti. Atnaujinto muzikinio veikalo "Nemunas žydi", kurį palydi simfoninis orkestras, todėl vos du spektaklius. Nors tu spektaklių metu buvo šalta ir žvarbi žiema, bet žmonių antplūdis buvo milžiniškas, ir toli gražu ne visi norintieji pateko į koncertinę Marijos aukš. m-los salę. Ar nepasikartos tas pats ir New Yorke, kur, kaip iš "Darbininko" puslapių matyti, šis veikalas kelia didelį susidomėjimą.

Kodėl? Visų pirma, kad veikalas yra savas — lietuviškas, liaudinis, folklorinis, su visa eile charakterių ir draminiu vyksmu. Antra — jis muzikinis: nuo įžanginės uvertiūros, kurią

— Vienuolika vadovaujančių Vilniaus architektų ir kultūrininkų paskelbė griežtą protestą prieš ryšių (pašto, telegrafo, telefono) ministerijos užsiimimą statyti keturių aukštų priestatą (telegrafo reikalams) Stuokos Gucevičiaus gatvėje, ties Bonifratų bažnyčia ir Gedimino (Katedros) aikšte. Ta proga aštriai kritikuoja visą tu maskvinės ministerijos šeiminkavimą Vilniuje — savotišką ekonomiją "siuvant švarką prie sagos" ir nesiskaitant su miesto stiliaus išlaikymo reikalavimais. (Elta)

(Reportažas iš Chicago)

groją simfoninis orkestras, iki užbaigiamosios jaudinančios dainos "Siaurės pašvaistė", kuri savo didybe ir giliais tautiniais niuansais tiesiog užburia žiūrovus. Tarp viso to dar keiliolika chorinių ir solo dainų, keturi tautiniai šokiai meniškų dail. J. Daugvilos dekoracijų fone, ir tos neužmiršamos pavienės ar masinės scenos, kurios iširikiuoja per 100 ansamblių. Taip, kad dviejų valandų laikotarpyje kiekviena akimirka alsuoja gyvąją Lietuvą, nors ir senovės — vysk. A. Baranausko laikų, bet tokia tatinga ir mūsų dienomis.

Atnaujintą "Nemunas žydi" Chicagoje stebėjo ir įvairių sričių intelektualai ir plačioji visuomenė. Visiems jis darė įspūdį. Muzikos žmonės vertino naujojo "Daivano" vadovo muz. P. Armono rimtą įnašą į atnaujintą veikalą, o toks "kietasprandis" (taip jis pats save vadina) publicistas ir meno kritikas Bronys Raila ne kartą vietai yra atidavęs pagarbą G. Veličkai, kaip nepamainomam liaudinių-folklorinių veikalų kūrėjui. O "Nemunas žydi" juk ir yra a. a. Gasparo Veličkos kūrinys, nors dabar dalinai ir pakeistas.

Taip pat newyorkiečiai šiuo "Dainavos" pasirodymu nori atžymėti ansamblio 20 metų sukaktį. Miela ir šaunu, tik kad tas minėjimas neišsiliėtų į ilgą kalbų grandinę, kaip kad įvyko pernai, ten minint "Ciurlionio" ansamblio 25 metų sukaktį. Bent Chicagoje prieš sukaktuvinį spektaklį ir po jo nebuvo jokios kalbėlės. Kalbėjo tik pats menas, išplaukęs iš sukaktuvinių krūtinų. O jis kalbėjo ir galingai ir stebuklingai.

Dar keletas broūzų iš "Dainavos" ansamblio 20 metų kelio. Vokietijoje per penkerius metus "Dainava" davė 174 koncertus, gi JAV per 15 metų, po sunkaus darbo darbovietėse, laisvalaikis aukodami ansambliciai dar pasirodė 98 kartus (tai praėjusio sausio mėn. statistika, dabar ji padidėjusi). Per ansamblių perėjo 438 choristai, 37 abipusių "dainaviečių" poros sukūrė šeimas ir į-

sijungė į lietuvišką bendruomenę.

Tad "Dainavos" sukaktuviniame leidinyje teisingai keliamas klausimas: "...Kuriuo keliu būtų pasukusi jaunoji karta, jei nebūtų egzistavęs "Dainavos" ansamblis ir kiti meno vienetai, jei išveiško gyvenimo tėkmėje neturėtumėm lituanistinių mokyklų ir jaunimo ansamblių..."

Tikiu, kad daugelis newyorkiečių, scenoje stebėdami "dainaviečius" ir gėrėdamiesi jais, prisimins ir du ansamblio kūrėjus, kurie jau įsisi kapuose — muz. Steponą Sodeiką, mirusį 1964 m. Chicagoje ir rež. Gasparą Veličką, mirusį 1962 m. Los Angeles. Jie buvo tie stulpai, pastatę stiprią ir gają "Dainavą". Nors jų nebėra šioje žemėje, bet "Nemunas žydi" veikale jie abu kalba į gyvuosius: Gasparas Velička žodine veikalo dalimi, o Steponas Sodeika paškutine daina — "Siaurės pašvaistė", kuriai muziką jis parašė drauge su komp. V. Jakubėnu.

Geriausios sėkmės "Dainavai" New Yorke!

VI. Ramojus

Scena iš "Nemunas žydi" spektaklio, kurį New Yorke matysime lapkričio 5. Nuotr. V. Račkausko

DAINAVOS ANSAMBLIO DVIDEŠIMTMEČIO PROGA

Kas galėjo tikėti tada Vokietijoje, kad Dainavos ansamblis sulauks 20 metų sukakties. Štai jis ne tik savo jubiliejaus sulaukė, bet dar lapkričio 5 atvyksta į New Yorką su "Nemunas žydi" spektakliu.

Dainavos ansamblio giminė — Hanau, nedidelis V. Vokietijos miestas prie Maino upės, kur po karo 1945 buvo įkurta tremtinių stovykla.

Buvusiose vokiečių kariuomenės kareivinėse gyvenimas buvo vargingas. Čia 1945 vasarą susirinko apie 4000 lietuvių. Pradėta organizuoti chorai, tautinių šokių grupės. Taip atsirado R. Gustaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Vėliau iš to išsivystė rimtesnis vienetas — St. Radzevičiūtės tautinių šokių grupė ir choras kartu. Tai buvo pirmieji žingsniai. Gi 1946 pradžioje kilo sąjūdis — kultūrinei veiklai iško-

Lilija Lukoševičiūtė-Milukienė buvusi dainavietė

voti geresnes sąlygas. Sąjūdžio organizatoriaus Edvardo Danieliūno pastangomis kolektyvas buvo suvienytas ir perorganizuotas. Per trumpą laiką prisijungė apie 100 dainininkų ir šokėjų. Kolektyvo vadovu buvo J. Žemaitis. Jam atsisakius chorui vadovauti, nauju dirigentu buvo pakviestas muz. Bronius Jonušas, o tautinių šokių vadovė — Liuda Valiukaitė. Šokiams dar vadovavo Juozas Žygas, o jiems grojo ir kartu padėjo dirigentui muz. Adomaitis, dabartinis Rochesterio choro dirigentas. Daug sielos į chorą įdėjo Vladas Adomavičius, dirbdamas kaip dirigento padėjėjas.

Po kelių mėnesių darbo 1946 birželio 9 buvo pirmas iškilmingas koncertas ir to kolektyvo krikštynos. Ansamblis pavadintas Dainavos vardu. Pasirinktas šūkis — su daina į laisvę.

Ansamblis tiek sustiprėjo, kad buvo kviečiamas dainuoti amerikiečiams kariams, vokiečiams, koncertuoti radijofone, lankyti lietuvių stovyklas.

Naujoji Dainavos valdyba, kuriai pirmininkavo Albinas Dzirvonas, pastebėjo, kad ansamblį reikia perorganizuoti profesiniais pagrindais ir paieškoti kitų kelių. Ansamblio administratoriumi buvo pakviestas Kęstutis Miklas-Miklaševičius, patyręs administratorius, prieš tai administravęs Liaudies Ansamblių Vilniuje, Lietuvių Karių Fronto teatrą ir Wiesbadeno Lietuvių Tautinį

Ansamblių. Jis ir pakeitė bei stiprino ansamblių į ansamblio koncertus buvo įvestas vaidybinių elementas. Taip 1948 buvo pastatyta A. Skėmos montažas "Kryžkelėje", režisuojant ir vaidinant pačiam autoriui.

Tada buvo rengiamos gastrolės į tolimiausias lietuvių stovyklas, pasiekiant net Alpes.

Prasidėjus emigracijai Prasidėjus emigracijai ir dirigentui Broniui Jonušui pasitraukus, administratorius Kęstutis Miklas pakvietė meno vadovu muz. Stepą Sodeiką ir režisierium Gasparą Veličką, meno vadovus iš beirstancio dėl emigracijos Lietuvių Tautinio Ansamblio.

Naujų vadovų rankose Dainava iš naujo atgijo. Pastatoma A. Merklio "Vestuvės be piršlybų", M. Steikūnienės — "Perkūno žinyčioje", Krumino "Pabaigtuvės". Buvo planuojama atnaujinti G. Veličkos "Nemunas žydi", prieš tai statytas Lietuvių Tautinio Ansamblio.

Išsikelia į JAV Emigracija palietė ir Dainavos ansamblių. Likviduojant Hanau stovyklą, Stepas Sodeika su ansamblio likučiais persikėlė į Kempeną, iš ten į Memmingeną. Čia ir užbaigė kultūrinę veiklą Vokietijoje.

Beveik visi dainaviečiai persikėlė į JAV. A. Dzirvonui padėdant, dauguma ansamblio narių atsirado Chicagoje. Jo pastangomis čia vėl suburiami dainaviečiai. Vadovauja tie patys vadovai — Stepas Sodeika, Gasparas Velička.

(nukelta į 5 psl.)

Dainavos ansamblis po "Nemunas žydi" spektaklio. Nuotr. V. Račkausko

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užikite — išitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 gatvių)	Franklin Square, L. I.: 981 Hempstead Tpk. — 437-7677
Ridgewode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068	Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Astorijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210	Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

Vienintelis Importuotojas Amerikai
Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

TURIME ĮVAIRIAUS DYZDIO IR
ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSU SANDĖLYJE VISADA
Viršuje parodoma spinta išardoma — Pristatoma bet kur
JAV-se

ADOLFSCHRAGER FURNITURE, Inc.
Yorkvilės Didžiausia, Gražiausia Baldų Krautuvė
DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C.
Tel. TR 9-0400
Adara kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštad. iki 6 v. vak

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL. 25
SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.

STUKAS

ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
HILLSIDE, N. J. 07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

LAISVĖS ŽIBURYS
Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis
sekmadieniais, 9-10 val. ryto
WHBI 105.9 FM banga
Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiais, aukomis ir skelbimais.
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379
Vedėjai:
ROMAS KEZYS — TW 4-1288
ANTANAS MAZEIKA — VI 5-6332

JUOZO MISIŪNO
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į
JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

Mes esame maži, tad ir erdvės plėstis yra daug! Galimybių taip pat netrūksta. Tik reikia: daugiau akcininkų, didesnio kapitalo.
LITAS Investing Company, Inc.
100-21 89th Ave., Richmond Hill, N.Y.; HI 1-6799
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.; GR 6-2242
LITAS duoda paskolas lengvomis išimokėjimo sąlygomis. Paskolų pareikalavimas dažnai būna didesnis negu galime patenkinti. Jei nenorite tapti LITO akcininkais, galite tapti indėlininkais — galite LITUI paskolinti. Mokame aukštus procentus. Bet pirmą pagalkite apie akcijas. Pirkite LITO akcijas šeimos nariams, ypač jauniems, kad jie augtų kartu su LITO bendrove. Viena LITO akcija šiuo metu kainuoja 12 dol. Akcijų pirkimo ir bendrai informacijos reikalais prašom kreiptis į New Yorko arba Chicagoje įstaigas.

LIUDOS MIKULSKYTĖS
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išsėginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apšiltukai, bliuskutes, kojines. Čia gaunama siuntiniais gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiai.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

— **HAVEN REALTY** —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Piling investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUCAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. Virginia 6-9519
SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

Norite geros meniškios fotografijos —
PORTRETO - SEIMOS - VAIKŲ
Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
Tel. HYacinth 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
—
Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

Darbingas L. R. K. S. suvažiavimas

WATERBURY, CONN.

Waterbury, Šv. Juozapo lietuvių parapijos mokyklos patalpose, spėjo 2 įvyko Lietuvių k. katanų S-mo Connecticuto apskr. kuopų atstovų suvažiavimas. Prasidėjo 2 val. popiet.

Suvažiavimą pradėjo O. Barkauskienė. Sukalbejęs maldą, kun. P. Sabulis visiem palinkėjo sėkmingo darbo. Be to, jis pranešė, kad Waterbury, Šv. Juozapo bažnyčioje, nuo šios dienos sekmadieniais 11:30 val. rytą bus lietuviškos pamaldos. Angliškai per tas pamaldas bus skaitoma antrą kartą tik evangelija.

Į darbo prezidiumą išrinkti: J. Grinius — pirminku, M. Bakutis — sekretore ir M. Petrauskas — vicepirminku.

Mandatų komisijon išrinkti: O. Barkauskienė ir V. Sitkus. Komisija, patikrinusi suvažiavime dalyvaujančius, rado kad suvažiavime dalyvauja trijų kuopų (Hartfordo, viena ir Waterburio dvi) 17 atstovų. Suvažiavimas labai apgailėstavo, kad dar aštuonių kuopų atstovų iš šios apskrities nėra.

Praeitų metų suvažiavimo protokolą perskaitė M. Bakutis. Nors Marija yra gimusi ir augusi Amerikoje, kalba ir rašo gana taisyklingai ir lietuviškai.

Apie kuopų narių skaičių, išdėstytą ir apie kuopų veiklą pranešimus padarė kuopų atstovai. Iš Hartfordo pranešė J. Leonaitis. 89 kuopoj yra 35 vyrai, 31 moteris ir 5 jaunuoliai; viso 71 narys. Apie Waterburio abi kuopas pranešimą padarė E. Vytuvienė. 91 kuopoje yra 48 nariai, o 11-joje — 72 suaugę ir 20 jaunuolių; viso 92 nariai. Delegatai taip pat pranešė, kad dėl narių verbavimo būvė kreipiasi ir į vietos klebonus.

Apie šio L.R.K.S.-mo praei-

ties veiklą pranešimą padarė prof. A. Aleksis. Jis pažymėjo, kad seniau, ypač 1926-28 m., šios organizacijos susirinkimai ir atstovų suvažiavimai būvė gausūs. Surodošdavę šaunias gegužines (piknikus), šventes ir k. Gaudavę gražaus pelno. Dabar gi viskas eina silpnyn.

Delegatai iš Pittsburgho, Pa., seimo taip pat padarė plačius pranešimus. Seimas praėjęs labai puikiai ir darbingai. Delegatai būvė ne tik pavaišinti, bet ir pavežioti. Būvė nuvežti į universitetą, vienuolyną ir kitur. L.R.K.S.-mo kapitalas siekia netoli trijų milijonų dolerių. Tik, gaila, narių skaičius mažėja. Iš 45 kuopų dalyvavę 174 atstovai.

Buvo pranešta ir apie šiais metais Waterbury suruoštą gegužinę, kuri praėjusi labai puikiai. Kitais metais L.R.K.S.-mo Connecticuto apskrities gegužinė nutarta suruošti Hartforde. Į naują apskrities valdybą išrinkti: J. Grinius — pirm., J. Baneckis — vicepirm., M. Bakutis — sekr., V. Vyturis — išdėstytas, V. Balčiūnas ir St. Šriupšas — išdo globėjai.

Ateinančiais metais L. R. K. S.-mo Connecticuto apsk. suvažiavimą nutarta šaukti taip pat spalio pirmąjį sekmadienį. Suvažiavimo vieta paliekama parinkti valdybai.

Po darbingo suvažiavimo posėdžio delegatai ir svečiai buvo pakviesti vakarienės, kurią paruošė V. Vyturis ir darbsčios šeimininkės — O. Smotienė ir A. Vasiliauskienė. Vakarienės metu kalbėjo kun. P. Sabulis, J. Grinius, prof. A. Aleksis, šių eilučių autorius, E. Vytuvienė, O. Barkauskienė, S. Šriupšas ir k.

Visi kalbėtojai linkėjo L. R. K. S.-mui geriausios sėkmės, o vakarienės šefui ir šeimininkėm dėkojo už puikią vakarienę.

Įdomiausią kalbą pasakė prof. A. Aleksis. Jis, šalia šios dienos įvykių ir linkėjimų, papasakojo ir apie lietuvių Šiluvos koplyčią Washingtone. Pasak jo, tai didžiausias lietuvių laimėjimas, kokį iki šiol yra turėję. Ragino visus aplankyti tą nepaprastą reikšmės religinį ir tautinį meno paminklą.

J. Bernotas.

DAINAVOS ANSAMBLIS

(atkelta iš 4 psl.)

Naujame krašte, naujose sąlygose darbo pradžia buvo labai sunki. Dainavičiai tačiau nepalūžta. Jie dirba ir toliau. Nepasitenkina savo pasirodymais Chicagoje. Keliauja ir į Kanadą. 1952 balandžio 30 atvyksta į New Yorką ir koncertuoja Carnegie salėje. Antrą kartą į New Yorką atvyksta 1958 kai buvo pasaulinis lietuvių seimas. Dalyvavo seimo koncerte, kuris taip pat buvo Carnegie salėje.

Dainava vėl suklestėjo, rengdama naujus koncertus, statydama veikalus.

1962 prie Ramiojo vandenyno Los Angeles mieste mirė Gasparas Velička, o 1964 Chicagoje — Stepas Sodeika. Ansambliui vadovauti pakvietė Petrą Amoną, kuris ir dabar sėkmingai dainavai vadovauja.

„Nemunas žydi“ dainavičių buvo pastatytas 1951 gegužės 13 Chicagoje. Režisavo G. Velička. Atnaujintas yra visai pertvarkytas, sumodernintas, statomas su simfoniniu orkestru.

New Yorkui tai tikra retenybė, kad galimas toks didelis pastatymas. Už drąsą reikia sveikinti LB New Yorko apygardos valdybą. Kaip visur skelbiama, spektaklis bus lapkričio 5 Brooklyn College Walt Whitman salėje.

NORI APJUNGTI VISUS LIETUVISKOS KILMES AMERIKIEČIUS

Philadelphijoje buvo sudarytas Amerikos Lietuvių Komitetas, kuris tikisi artimoje ateityje apjungti visus lietuviškos kilmės amerikiečius. Numatoma, kad Pensylvanijoje bus galima sudaryti sąrašus iki 200,000, o per visas JV gali pasiekti apie 1 milijoną. Sąjūdžio tikslas — lietuvių vardu jungtis į JAV politinį gyvenimą ir rinkimų metu vesti propagandą už lietuviams palankų asmenį, remti ir pačius lietuvius kandidatus. Philadelphijoje toks lietuvių komitetas pasisakė už Ray Shafer kandidatūrą į Pensylvanijos gubernatorių.

Portlando vyskupas P. Gerety lanko šv. Antano gimnaziją Kennebunkporte, Maine.

Po įvilktuvių brolis Bernardas Masionis, antras iš k., provincionas T. Leonardas Andriekus, šalyse kiti du kandidatai, kurie gaus pranciškoniską abitą per Nekalto Prasidėjimo šventę. Dabar jie lanko šv. Antano gimnaziją.

ŠV. PRANCIŠKAUS ŠVENTĖ KENNEBUNKPORTE, ME.

Lietuvių pranciškonų centriname vienuolyne šiemet šv. Pranciškaus diena buvo labai iškilminga. Ji liks tiek vienuolyne gyventojų, tiek gimnazijos mokinių atminty.

Vyskupo vizitas

8 val. ryto į vienuolyną atvyko naujasis Portlando diecezyje vyskupas-koadjutorius P. Gerety. Jis buvo konsekruotas šią vasarą, ir pirmam savo vizitui pas lietuvius pranciškonus pasirinko šv. Pranciškaus iškilinę. Vyskupas naujojo vienuolyno koplyčioj atlaikė mišias ir pasakė jautrų pamokslą, giliai įvertindamas lietuvių pranciškonų kultūrinį darbą. Mišiose dalyvavo vienuoliai ir gimnazijos mokiniai. Po pusryčių vyskupas aplankė vienuolyno pastatus ir šv. Antano gimnaziją. Mokiniai jį priėmė, išsiričiau prie didžiųjų durų. Jie vyskupui įteikė dovaną lietuvišką koplytėlę ir Sibiro lietuvių maldaknygę anglų kalba. Svečias labai domėjosi šia ypatinga gimnazija, į kurią

vyksta lietuvių vaikai iš visos Amerikos ir Kanados. Jis džiaugėsi jų gražiom uniformom, elgesiu ir pačios gimnazijos įrenkimu.

Vienuoliškos įvilktuvės

Tą pačią šv. Pranciškaus dieną, vakarinių pamaldų metu, pranciškoniską abitą priėmė lietuvis jaunuolis Ričardas Masionis. Prieš pusmetį jis atvyko pas pranciškonus iš Cumbulio miestelio Pensylvanijoje. Nuo pat pradžios buvo paskirtas į Kennebunkporto vienuolyną. Čia pasizymėjo pamaldumu ir darbštumu. Įvilktuvių apeigose, kurias atliko provincionas, taip pat dalyvavo visi gimnazijos mokiniai. Pamokslas ir išpūdingos apeigos jaudino visus.

Ričardas Masionis yra gimęs 1946 m. Gimnaziją baigė Patts-villėje. Apie lietuvius pranciškonus sužinojo iš apylinkės kunigų. Šv. Pranciškaus dieną tapdamas vienuoliu, gavo Bernardo vardą.

Koncertas

Iškilmei užbaigti vakare gimnazijos salėje buvo suruoštas koncertas. Programą smuikais išpildė Izidorius Vasyliūnas ir kun. Vincas Valkavičius, pianu akomponavo Vytenis Vasyliūnas. Programa buvo pritaikyta jaunimui. Išpildyta Purcelio, Telemano, Bacho ir Handelio sonatos. Dalyvavo visi gimnazijos mokiniai, mokytojai, taip pat apylinkės gimnazijos direktoriai bei mokytojai ir šv. Juozapo mergaičių gimnazijos mokinės iš Berwicko, Maine.

Šv. Antano gimnazijos muzikinėje programoje šis koncertas yra pirmas. Nutarta kas mėnesį ruošti gerus koncertus, kviečiant žymius lietuvius muzikus bei solistus. Tuo norima pakelti mokinių muzikinį išsilavinimą.

T. J.

IŠ VISUR

— **Komp. Antanas Budriūnas**, Lietuvos konservatorijos profesorius ir plačiai žinomas chorų dirigentas ir muzikas, po sunkios ir ilgos ligos spalio 4 mirė Vilniuje. Antanas Budriūnas gimė 1902 rugsėjo 20, Pabiržėje. Kauno muzikos mokykloje studijavo dainavimo, fortepijono ir vargonų klasese. Vėliau įstojo į prof. J. Gruodžio vedamą kompozicijos klasę, kurią baigė 1938. A. Budriūnas, originalus ir savitas kompozitorius, savo kūriniais labai praturtino lietuviškos dainos lobyną. Nors A. Budriūnas yra sukūręs ir instrumentinių kūrinių simfoninę poemą „Vizijos ant pilikaknio“, styginį kvartetą orkestrui, bet pagrindinį dėmesį savo kūryboje skyrė chorinei dainai.

— **Kun. Antanas Bendzevičius** iš Braintree, Mass., atkeltas į Lawrence, Mass., šv. Pranciškaus parapiją. Pustrečių metų čia vikaravęs kun. Joseph Fratic perkeltas į Malden, Mass., šv. Jėzaus Širdies parapiją.

— **Vladas Baršauskas**, buvęs Lietuvos kariuomenės majoras, bolševikų 1941 ištremtas į Sibirą ir ten apie dešimtį metų kalintas, mirė šiais metais vėžio liga Lietuvoje. Grįžęs iš Sibiro, gyveno Kaune ir buvo nepilnametėjų pataisos namų vedėju Zaliajame kalne.

— **Balzako Lietuvių kultūros muziejuje** suorganizuotas komitetas „Friends of Lithuanian Culture“. Komitetą sudaro: C. V. Baltramaitis, V. Ramonis ir P. Zumbakis.

— **Kunigundos Kodaitienės** dailės darbų paroda Detroito šauliai ruošia Lietuvių namuose lapkričio 13-20.

— **Hamiltono dramos teatras** atvyksta į Detroitą ir spalio 29 Lietuvių namuose suvaidins J. Girmiaus 5 veiksmų veikalą „Gulbės giesmė“. Režisuoja E. Dauguvietis-Kudabienė. Vakara rengia LB Detroito apylinkė.

— **Alės Rūtos** nauja baletistinė knyga „Žemės šauksmas“ apie lietuvių išvežimus Sibiran ir tenykštį jų gyvenimą surinkta „Ziburių“ spaustuvėje ir jau atspausdinta. Viršelį piešė dail. J. Paukštienė. Išleido A. Lukas-Lukoševičius, gyvenąs Oakville, Ont. Kanadoje.

— **Konstantino Kasparo Vaurio įpėdiniam**. Prieš metus miręs Konstantinas Kasparas Vaurus, sūnus Prano ir Barbaros Balsevičiūtės Vaurų, kilęs iš Plungės, yra palikęs šiek tiek turto. Kalbama, kad turėjo broli Povilą ir dvi seseris — Elzbieta ir Justina Bernotienę. Patys ieškomieji arba apie juos žinantieji malonėkit kreiptis į Lietuvos Generalinį Konsulatą New Yorke: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd St., New York, N.Y. 10024.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Liet. Tautinį Ansamblių šv. Andriejaus parapijos klebonas kun. J. Čepukaitis pakvietė giedoti bažnyčioje lietuviškų pamaldų metu. Ansambliui vadovauja Leonas Kaulinis.

Kristaus Valdovo šventė rengiama spalio 30 šv. Andriejaus bažnyčioje. Tą dieną bus Philadelphijos ateitininkų šventė su iškilmingu posėdžiu parapijos salėje.

Iš parengimų kalendoriaus

Spalio 23 d. nuo 2 iki 4 v. popiet Maldas Apaš. draugijos pietūs parapijos salėje Sv. Andriejaus parapijos naudai.

Lapkričio 5 d., 6 v.v. L. Bendruomenės banketas ir madų paroda. Vieta — The Inn at Alden Park, prie Wissahickon Ave., ir School House La.

Lapkričio 13 d. — Metropolitan Operos solistės Lilijos Sukytės koncertas Academy of Muzik salėje. Rengia L. Tautinės Sąjungos rytų apygarda.

Lapkričio 26 d. L. kariuomenės šventės minėjimas Liet. muzikos salėje. Rengia Philadelphijos ramovėnai. K. C.

Pietūs parapijos naudai

Sv. Andriejaus parapijos naudai spalio 2 d. L. Bendruomenė surengė pobūvė-vakariene. Jos metu JAV L. Bendruomenės tarybos pirmininkas Vytautas Volertas pasakė kalbą, kurioje kėlė savos lietuviškos parapijos reikšmę, ir pabrėžė lietuvių kataliko pareigą dalyvauti lietuviškose pamaldose, stipriau prisidėti prie savos parapijos išlaikymo. Kalbėtojas pažymėjo, kad šiuo metu šv. Andriejaus parapija, yra virtusi Philadelphijos lietuvių centru, nes jos patalpose yra prisiglaudusi šeštadieninė mokykla. Čia vietos randa savo veiklą ir kitos organizacijos. Jis taip pat pabrėžė klebono kun. Juozo Čepukaitio nuosirdžią paramą lietuviškai veiklai ir palinkėjo jam sveikatos.

Philadelphijoje lietuvių būrelis, kuris remia Ray Shafer kandidatūrą į Pensylvanijos gubernatorių. Iš k. į d. priklaupė A. W. Novasaitis, A. E. Bernosky, Br. Buinys; stovi: M. J. Bigenis, Vyt. Volertas, R. J. Broderick (kandidatas į Leut. Govern.), J. Svedas, St. F. Mankas, Ch. J. Roman, R. P. Shafer (kandidatas į gubernatorių), A. Peštenis, S. Jurskytė-Gembla, L. Jurskis, Ch. S. Cheleden, J. Stiklorius, R. Bačkuskas.

Marianapolio Rėmėjų Seimas

Siemet 35-tasis Marianapolio tėvų marijonų seimas — bendras tėvų marijonų geradarių, prietelių ir draugų metinis suvažiavimas — kviečiamas Kristaus Karaliaus šventės proga, sekmadienį, spalio 30 d., Marianapolyje, Thompson, Conn.

Dienotvarkė:

11:00 val. ryto šv. Mišios ir pamokslas
12:30 val. po pietų — pietūs
1:30 val. po pietų — Seimo posėdžiui.

Marianapolio tėvai marijonai ir bendradarbių organizacijos vadovybė mielai kviečia visus gausiai atvykti į Marianapolį bendram pasitarimui, draugiškam paviešėjimui ir pasisvečiavimui.

Marianapolio Tėvai Marijonai,
Kun. Jonas Jančius, M.I.C.
Vyresnysis

MATULAICIO NAMŲ STATYBAI REMTI

LABDAROS PIETŪS

Programoje sol. L. JUODYTĖ su dukra JANINA

WORCESTER, MASS.

Maironio parke

lapkričio 6, 1966

Pradžia 2 PM

Auka \$10.00 asmeniui

Rengia Putnamo Seserų rėmėjai

M. NAMŲ STATYBA JAU VYKSTA PILNU TEMPŪ!

ZINIOS IŠ NASHUA, N.H.

Adv. Leonardas G. ir Marija Velishkai, gvv. 2 Marlow Rd. ir turį raštinę 168 Main St., minėjo savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Šia proga jų giminės ir artimieji bičiuliai surengė jiems pagerbti šaunų banketą, kuriame dalyvavo New Hampshire valstijos gubernatorių John W. King ir jo žmona, Sv. Kazimiero parapijos kunigai: kleb. Juozas Bucevičius, Adolpas Vainauskas ir R. Davis, Nashua miesto valdininkai ir teisėjai. Programos vedėju buvo gubernatorių John W. King, kleb. kun. Juozas Bucevičius, M.S., įteikė jubiliatam Popiežiaus Pauliaus VI palaiminimą. Adv. Leonardas ir p. Marija gavo daug sveikinių telegramomis, laiškais ir dovanų. Sveikiname sukaktuvinius ir linkime sveikiems sulaukti auksinio jubiliejaus.

Yudickių šeimos 78 akru su namais ūkį prie 111A vieškelio nupirko Nashua miesto valdžia už 60.000 dol. Tarpininkavo adv. Leonardas G. Velishka, artimas minėtos šeimos nario dr. Stasio Yudickio iš Manchester, N.H., bičiulis.

Geraldas ir Judy (Jasilevičiūtė) Chenel, gvv. Salem, N. H., susilaukė dukrelės, kurią sveičias Tėvas J. Rukas, M.S., atvykęs su savo tėveliais iš Hartford, Conn., pakrikštijo Unda-Ona vardais.

Jonas V. Chesson (Česiūnas), Nashua miesto valdžios vyresniųjų (alderman at large) narys, gvv. 2 Ashland St., yra labai

energingas ir veiklus ne tik miesto reikaluose, bet ir įvairiose organizacijose. Per du metus buvo miesto valdžios darbų planavimo komiteto pirmininku, mokyklų statybos, žemės ir namų, pensijų fondo komiteto ir taip pat Aldermanų Tarybos naujos industrijos komitete.

Jonas V. Chesson gimęs Nashua, aukštesniąją mokyklą baigė 1935. Jo žmona Adelė (Slo-nina) yra baigus Nashua Memorial slaugių mokyklą. Jie auklėja sūnų Joną ir dukterį Tyną. Jonas, Jr. studijuoja Northeastern universitete, o duklė Tyna lanko Notre Dame akademiją.

Jonas V. Chesson yra Slavs-by Apdraudos įstaigos vicepirmininkas ir vedėjas (sales manager) nuo 1947. Antrojo pasaulinio karo metu jis buvo 22

Jonas V. Česiūnas-Chesson

BALTIMORĖS ZINIOS

Balfo skryniaus koncertas buvo spalio 15, šeštadienio vakarą, lietuvių svetainės didžioje salėje. Rengimo komitetui vadovavo dr. E. Armonienė. Visas pelnas paskirtas šalpai.

40 valandų atšaldai šv. Alfonso bažnyčioje vyko spalio 16-18 dienomis. Pamokslius lietuviškai sakė kun. K. Pūgevičius. Bažnyčios altoriai buvo skoningai papuosti gėlėmis, per pamaldas giedojo didysis choras.

Kalėdojimas, metinis parapiečių aplankymas, pradėtas praėjus savaitę. Kuř. J. Antoszewski ir kun. A. Dranginis aplankys visus parapiečius, pašventins namus ir visiems paliks kalėdorių bei paplotėlių. Iš sa-kyklos bus paskelbta, kokios gatvės bus lankomos.

Suaugusių klubas, spalio 29 rengia Halloween vakarą. Už įdomiausių kostiumus bei kaukes skiriamos premijos. Vakaras bus šv. Alfonso mokyklos salėje. Pradžią 9 v.v.

Lietuvių postas 154 jautienos kepsnio pietus rengia spalio 30 The Eastern Center at G.E.M. S. 7940 Eastern Ave. Pradžią 1 v. baigsis 6 v.v. Sokiams geros orkestras.

Maldininkų kelionė į Washingtoną rengiama lapkričio 6. Aplankys Šiluvos Marijos koplyčią, Marijos baziliką, pranciškonių vienuolyną, prez. Kennedy kapą. Ekskursijai vadovauja prel. L. Mendelis. Autobusas išvažiuos 9 v.r. nuo šv. Alfonso bažnyčios. Kelionės bilietus prašom i' anksto įsigyti.

Konstantinas Matuliaskas, senos kartos lietuvis, ilgai gyvenęs Baltimorėje, po ilgos ir sunkios ligos mirė spalio 8. Velionis dalyvavo įvairiuose lietuviškuose parengimuose, buvo įvairių lietuviškų organizacijų narys, paskutiniu laiku vadovavo lietuvių svetainei. Spalio 11 palaidotas Loudon Park kapinėse. **Jonas Obelinis**

Yankee divizijos būrio vadas; buvęs minėtos divizijos Veterana-rių organizacijos viršila; valstijos departamento, Yankee divi-zijos veteranų organizacijos vyriausias vedėjas; Nashua Ame-rikos Raudonojo Kryžiaus pir-mininkas; Disabled American veteranų Gate City No. 7 sky-rius, New Hampshire veteranų organi-acijos užsienio Karų Ve-teranų No. 483 posto, Amerikos Legijono amžinas narys; Knight of Columbus 122 skyriaus tre-

čio ir ketvirto laipsnio narys ir daug, daug kitų organizacijų narys ir pareigūnas; ilgametis Sv. Kazimiero lietuvių draugi-jos narys. Daug kas norėjo, kad jis kandidatuotų į Nashua mies-to burmistrus, bet jis atsisakė. Gal kada nors jam ir įkalbės būti kandidatu, nes jis yra ga-bus ir energingas administrato-rius. Linkime Jonui ir jo šei-mai geriausios sveikatos ir sėk-mės. **A.**

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Newark, N.J. —Metinis New Yorko ir New Jersey apskrities susirinkimas buvo rugsėjo 25 šv. Jurgio salėje. Seimininkais buvo vietos 29 kuopa. Iš viso susirinkime buvo atstovaujama 11 kuopų.

Malda sukalbėjo dvasios va-das kun. Petras Žemeikis iš Bayonnės. Perskaitytas praeito susirinkimo protokolas, padaryti įvairūs pranešimai.

Newarko kuopai suteikta pre-mija, nes ji praeitais metais pr-traukė daugiausia narių. Premi-ją priėmė pirm. Kazys Šipaila.

Miss Nancy Kober padarė pranešimą apie vyčių seimą Worcesteryje.

Į valdybą išrinkta: pirm. A-leksandras Wesley, vicepirmin-ninkas Edward Schmidt ir Vir-ginia Dutkus, sekretorės Miss Nancy Kober ir Mrs. Josephine Zukas, išdinkė Dorothy Dutkus. Izdo globėjai — Ann Mit-chell, ritualų reikalam Joseph Boley ir Lawrence Janonis, Lie-tuvos reikalam Kazys Strolis ir Vytautas Radzivanas, sporto Jo-seph Sable, kultūros reikalam — Dianne Bletsky iš Philadel-phijos, Pa. spaudos reikalams — Frank Vaskas ir Mrs Helen Kulber.

Antanas Mažeika, Jr., kalbė-jó apie rezolucijas ir prašė, kad visi rašytu vietiniam sena-toriam. Rezolucija turi praėiti ir senate šiais metais.

Nutarta įdėti sveikinimą į Rūtos ansamblio koncerto pro-gramą. Rūtos koncertas bus lap-

kričio 19. Tą dieną ansamblis švenčia 25 metų sukaktį. Lie-tuvos vyčiai jį nuoširdžiai svei-kina ir linki kuo geriausios sėk-mės.

Apskritis taip pat sveikina prel. M. Krupavičių ir vyčių garbės narių Aleksandrą Aleksį. Sveikiname ir Ralph Radisch, laimėjusį Lietuvos vyčių stipen-diją. Jis yra 29 kuopos narys.

Šių eilučių autorius nuošir-džiai dėkoja visiems, kurie palin-kėjo jam pasveikti ir atsiuntė korteles, kai jis sirgo.

Susirinkimas baigtas malda, kurią sukalbėjo pirm. A. We-sey. Sugiedota vyčių himnas.

Kitas susirinkimas bus gruod-žio mėn. **F.V.**

Sesuo Stella Marie, O.S.F., šiais metais rugpjūčio pradžioje buvo parvėkusi aplankti savo tėvelių Kulvinskių Hartforde, Conn. Ji jau yra padariusi amžinuosius vienuo-liškus įžadus. Tą proga tėvai rug-pjiūčio 13 Sunset restorane suren-gė pietus, kuriuose dalyvavo Hart-fordo lietuvių parapijos klebonas kun. J. Matutis ir apie tris šimtai kvietinių svečių.

Nauji Darbininko skaitytojai

P. Sarpalius, Paterson, N.J., A. Paplauskas Ramūnas, Otta-wa, Canada, J. Wičas, Rahway, N.J., A. Zailskas, Cicero, Ill., Wm. Kudzma, Nashua, N.H., J. Steponaitis, Detroit, Mich., K. Jurkevičius, Wethersfield, Con-necticut, A. Kareiva, Chicago, Ill., Dr. V. Domijonaitis, Poughkeepsie, N.Y., J.V. Ches-son, Nashua, N.H., Alg. Valiu-šaitis, White Plains, N.Y., E. Užpurvis, W. Chelmsford, Mas-sachusetts, L. Sukis, New York, N.Y., L. J. Piro, Jr., Rye, N. Y., A. Bartkienė, Kenosha, Wis., A. Yakubowski, Frackvil-le, Pa., A. Zarskus, W. Los Angeles, Calif., Atty. A.J. Rau-donis, Nashua, N.H., Atty. L. G. Velishka, Nashua, N.H., A. J. Skliutas, Hudson, N.H., M. Simon, So. Boston, Mass., B. Balnius, Detroit, Mich., S. Sul-nis, Buenos Aires, Argentina, E. Ramančionis, Brooklyn, N. Y., F. Zurinskas, Danbury, Conn.

Kitiems užsakė: V. Butėnas — Pr. Odinui, abudu į Chicago, Ill., J. Dum-čius, Waterbury, Conn. — G. Breichmanienei, Dundas, Ont. Canada, B. Saldukienei, Wa-shington, D.C. — L. Saldukui, Brooklyn, N.Y.

Sveikindami naujus skaityto-jius, dėkojame užsakytaiam. Naujiem skaitytojams Darbinin-ko numerata pirmiem me-tam 5 dol. Prenumeratas reika-lais kreiptis i Darbininko admi-nistraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Naujai užsisaką ir prisivienčią 7 dol., laikraštį gaus nuo da-bar iki 1967 m. galo.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Didmeistris M. Tahl labai vertina Amerikos pažiūba Bobby Fischer, pa-sisakydamas žurnale "Soviet Life" 10/66, kad Fischeriai ir Spasskiai gimsta nedažnai. Spasskis buvo pas-kutinis Sovietų jaunuolis, prieš 11 metų laimėjęs pasaulio jaunių p-bes ir tais pat metais švedijoj, tarpzo-ninėse, pelnijęs didmeistrio titulą. Apie Fischerį pridėda, kad nesvar-bu, kaip mes jį laikytume šiandieną — pačiu pirmuoju ar pirmųjų pen-kių pasaulio pretendentių skaitėje, vienok pasauliu nebuvo nė vieno, kad 15 metų amžiaus, kaip Fischeris, gautų didmeistrio titulą.

Lietuvis pelnijo tašką JAV ko-mandai. Šių eilučių autorius, pasau-lio korespondencinių šachmatų var-žybose (Olympiade VI), įveikė dr. Tautomu Hayashi, Japonija. Varžy-bos buvo pradėtos prieš 1½ metų. Keturias partijas jis užbaigė lygio-mis: su Austrija, Belgija, Jugosla-vija ir Šveicarija, ir pralaimėjo da-nui. Tebesirungia su turku iš Istam-bulo ir vokiečiu iš Halle-Sale, Rytų Vok. Pirmauja Jugoslavijos koman-da (2 v.). JAV su 17-8 tš.

Bostono MET lygos varžybose, lapkričio 4 d. Lietuvių I rungtisai Cambridge, su Cambridge I, o Lie-tuvių B su Boston State, pas juos. Mūsų B komandos kapitonas, Sauli-us Girmius, pasirodo, yra Latin mokyklos šachmatų klubo p-kas; tas klubas apjungia per 100 moki-nių.

Didžiojo Bostono šachmatų p-bės, kuriose Bostono šachmatininkai run-giasi ne tik dėl Bostono titulo bet ir dėl Lietuvos taurės, kurią yra pa-skyrusi So. Bostono Lietuvių Pile-čių Draugija, turi įvykti spalio 28-29 d.d. 1964 m. pirmenybes laimėjo Ged. Sveikauskas ir Alex Keyes. 1965 m. — Alex Keyes ir William Robertie.

LITHUANIAN INDEPENDENCE

LITHUANIAN WORKERS — THEIR MUSCLES, HANDS, SWEAT, FORGED SOME LINKS OF THE EARTH'S STRONGEST CHAIN — UNITED STATES 1966, MY LABOR DAY SALUTE. LITHUANIAN IMMIGRANTS, —TWO— SOPHIE ROMAN (ROMANAS) MAČIULAITIS, NORWAY WOOLEN MILLS, MASS., SWEAT-SKIMPED-MADE \$ AND PAWNED FORBIDDEN FAMILY HEIRLOOMS TO FOUND WITH PAUL GLAMZO, IMMIGRANT TOOL-DIE MAKER, ONE OF THE WORLD'S LARGEST AND OLDEST RADIO PARTS MAKERS, AMERICAN RADIO HARDWARE CO., INC. & AFFILIATES & COMBINES. DOUGLAS T. MITCHELL, PRESIDENT, BLANCHETTE MITCHELL, SECRETARY, JOSEPH V. MITCHELL, GEN. MGR. & CHIEF ENG. TREASURER. WHERE MANY LITHUANIANS, FROM HERE AND OVERSEAS, EARNED BREAD.

Symphonic Music of the Baltic Countries

WORLD PREMIER LIMITED EDITION Dedicated to

John F. Kennedy Thirty-Fifth President UNITED STATES OF AMERICA

With National Anthems

Estonia Latvia Lithuania

This Album Privately Paid for by a Friend of the President's Boyhood

STAR SPANGLED BANNER

VERAVOX
Curtain Call Concerts, Inc.
Paul V. Mitchell, Producer

231 W. 147 St., Mt. Vernon, N. Y.
728 N. 4th Ave., Bronx, N. Y.
STUDIOS LABORATORIES
VERAVOX
SYMPHONIC ORCHESTRA
SYMPHONIC MUSIC OF THE BALTIC COUNTRIES

L A B A

4424 FURMAN AVENUE - NEW YORK 66, N. Y.

Robert F. Kennedy
United States Senate,
Washington, D.C.
June 28, 1966
Dear Mr. Mitchell:

"Symphonic Music of the Baltic Countries", dedicated to President Kennedy: On behalf of all the members of the Kennedy family, may I express our deep appreciation for this tribute to President Kennedy. It is a source of great honor to know that his memory is held in such high esteem by so many of his countrymen.

Robert F. Kennedy

Thank you Senator Robert F. Kennedy, now it is "twice blessed". Joseph Mitchell, — for "friend" — of President Kennedy.

A Financial Report by L.A.B.A. to the Baltic peoples (one year since Baltic States Day, New York World's Fair 1965) 2500 for the 25 years.

"Symphonic Music of the Baltic Countries", Estonia, Latvia, Lithuania, (on 3 records) Total -15.00
(President Kennedy album) — World Premier — Limited Edition — Dedicated.)

Sold to: —"friend" — of President Kennedy. The friend asks permission to present this album to the dedicated's family. The beloved widow and orphans of the thirty fifth President of the U.S.A., the former First Lady John F. Kennedy and children,

My dear Lady Kennedy and your children, the —"friend"—of President Kennedy has asked me, to ask you, to please let him send his check back for -15.00 to the U.S.O. Some "night off" may it lighten the burden of your neighbor's son who will give his life soon to the bleeding jungles of Viet-Nam in the crusade against Communism's usurp and rape and slavery. With each new breaking day a new widow sheds bitter tears, more orphans cry, new injustices smite heaven's face. A father is lost to you, to us a fatherland. Now it is WE. Let mercy shower on us both and dampen our smoldering fires of despair. We wait on time, now time wait on us.

Joseph V. Mitchell

To Mr. and Mrs. Joseph P. Kennedy:

For the repose of the soul of your son, the former President John F. Kennedy, and to ask his intercession in behalf of the enslaved Baltic States, we have requested a Mass to be offered at St. Frances in Rome. We have sent you a package of 50 'Kennedy Family' anthems at the end of June. We owe you an apology for a mix-up at the post office. 50 anthems have been disseminated by 50 lithuanians all over the globe who had attended the Chicago Lithuanian World's Youth Conference.

WE HEREBY ANNOUNCE THAT IF ANYONE WAS ASKED TO PAY OR PURCHASED THROUGH A NEWSPAPER OR PAPERS ANY ANTHEMS OR SYMPHONIC MUSIC OF THE BALTIC COUNTRIES OR SENT IN BY ADVICE OF A BROADCASTING STATION MONEY FOR THESE ANTHEMS AND ALBUMS THESE ARE NOT THE WISHES OF THIS COMPANY OR OF L.A.B.A. WHICH IS "CHARITY AND COMPASSION" AND HAS NEITHER ASSETS NOR LIABILITIES. IF YOU WERE SOLICITED BY MAIL OR FORCED TO PUT UP OTHER CONSIDERATION FOR A VERAVOX RECORD YOU ARE THEN ENTITLED TO DEMAND YOUR MONEY BACK.

IF THEY HAVE A VERAVOX "LABEL" FOR PRICE IT IS QUESTIONED. DON'T FORGET TO REMEMBER YOUR ANTHEM AND COUNTRIES SYMPHONIC MUSIC WAS FOR FREE.

BERAVOX — AUDAX

Juozas Vytautas Romanas Mačiulaitis
Joseph Veto Roman Mitchell for Curtain Call Concerts Inc.

SPECIALIOS

švenčių nuolaidos AUTOMOBILIUI

dovanoms į USSR. Džiaugiamės paskelbti specialias švenčių kainas. Atpigintos kainos jau galioja. Mes priimsime užsakymus automobilių dovanoms. Šio kainos yra:

- 2101 — VOLGA GAZ - 21 R - \$2,365.19
- 2102 — VOLGA GAZ - 21 US - \$2,553.70
- 2103 — MOSKVIČ 408 - E - \$1,954.88
- 2103 — MOSKVIČ 408 - \$1,759.39
- 2104 — ZAPOROZHETS - ZAZ 965A - \$ 957.60

Tos specialios kainos galios tiksliai iki 1966 Gruodžio 15 dienos.

Skubėk su savo užsakymais !

PODAROGIFTS, INC.

220 PARK AVENUE SOUTH (corner 18th Street)

New York, N. Y. 10003. Phone 212-228-9547

arba per bet kurį autorizuoat mūsų atstovą ar skyrių.

SPORTAS

LAK:WHITE PLAINS SC
1:1 (0:0)

Pereitas savaitgalis mūsų futbolininkams pradžioje aurodė prastą — šeštadienį mažiūčiai pralaimėjo Eintrachtui, o jaunučiai Brooklyn DSC, abeji po 0:4. Sekmadienį rezervinė priešžaismyje gavo nuo White Plains 1:3. Savaitgalį išgelbėjo betgi pirmoji Lietuvių Atletų klubo komanda. Pirmą kartą žaidžiant naujoje Franklin K. Lane mokyklos aikštėje Woodhaven, su White Plains baigta lygiomis 1:1. LAK žaidė šios sudėties: Žadvydas; Palys, Šileikis, Kreicas, Daukša, Remeza; Vaičiulis, Vainius; Mrozinskas, Budreckas, Kerekas. Kaip matome, mūsiškiai vėl neperstipriausios sudėties. Vaičiulis ir Kerekas tą dieną jau žaidė antros rungtynes. Mrozinskas sužeistas rungtynėse prieš Yonkersą, ir vadovas Klivečka tik reikalo verčiamas, nenoromis, turėjo jį išleisti į aikštę. Šitokiose sąlygose pasiektos lygiosios veikiausiai prilygsta pergalei. Mūsiškiai, užleidę vidurį aikštės priešininkui, koncentravosi gnyne. Priekyje vienų vienas Budreckas, padedant Vainiui. Už pasiektas lygiasias tenka dėkoti vartininkui Žadvydui, su laikumiams keletą sunkių, aštrių šūvių, ir Šileikiui, vidurio gyniko pozicijoje, visus maloniai šį kartą savo žaidimu nustebinusi. Antro kėlinio viduryje priešininkas vedė 1:0. Laik vieno reto mūsiškių antpuolio baudos aikštėlyje išverčiamas Mrozinskas. Priteista 11m. baudinį Kreicas nelaikomai trenkia į vartus.

Ateinanti savaitgalį žaidžia ketverios mūsų komandos pirmenybių rungtynes. Šeštadienį mažiūčiai — 2:30 prieš Gotschee A, o jaunučiai taip pat prieš Gotschee 3:30 val. A bejos rungtynės įvyksta mūsų aikštėje, t.y. Atlantic Ave ir Fountain St., East N. Y. Sekmadienį abi senorių komandos žaidžia pas čekoslovakus Central parke Manhattane. Rezervinės pradeda 12:45, o pirmosios 2:30 val. Priešininkas pirmenybių lentelėje stovi dviem vietom už mus žemiau. **Atletas**

Bankrotuojančių firmų skaičius Kanadoje vis didėja. Ontario provincija stovi pirmoje vietoje. 1965 m. Ontario provincijoje bankrotavo net 1250 bendrovių. Visų bankrotavusių firmų nuostoliai siekia virš 500 milijonų dol. Tikimasi, kad bus pagriežinti įstatymai bankrotavimo pareiškimam įteikti.

Daug sutaupysi pirkdamas per "Spartą" radiją, radio-sonos, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografi, ir skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos maš. visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunkon, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr. F Northport, N.Y., 11731.

SERVICE
INSURANCE for cars, motorecycle, Trucks, Home or Life. Time payments arranged. Call or write **ROGENE BROKERS INC.** 109-35 Farmers Blvd. Hollis, Queens, N.Y. 479-0707 or 939-5151

We specialize in the sale of mixers for Pizza from \$300. We repair mixers, completely rebuilt. Work completed in 24 hours. Absolutely guaranteed. Reasonable prices. We also sell ovens and equipment for bakeries and pastry shops. **State Bakers Machine & Oven Corp.** 69 Warren St. Bklyn. ST 3-7300 ask for Michael Sofia or George Pearle.

James Loucas Clothing Store 213 W. 35 St., N.Y.C. New Address now will be 257 W. 35 St. We cater to the entire family—Open 6 Days a Week—Late Nite Fridays For Real Values, come in and see us Call OX 5-3043

H. W. FEMALE
WANTED EXP. OPERATORS Section Work on Ladies Coats, Also exp. Edge Cutter and Collar setter. Steady Work, nice working conditions, Marrone Coats and Suits, 1943 Pitkin Avenue, Brooklyn, New York. Call DI 2-4490.

H. W. MALE
EXPERIENCED
2 Auto Body & Fender Men
1 Combination Man
1 Painter and Helper
Steady Work
Nice Working Conditions
Many fringe benefits 5 days 40 hrs
Hillside Auto Body Co.
129-14 Hillside Ave.
Richmond Hill, L.I.
Call HI 1-1567

HIGH SCHOOL GRADS earn while you learn, interesting vinyl plastic heat sealing plant, air conditioned, all benefits, day and night shift, openings. Apply Major Pool Equip. Corp. 60 Jacobus Ave. South Kearny, N.J.

MAJOR OIL CO.
SERVICE STATION ATTENDANTS immediate employment Cos Cob, Conn. Area. We train, all benefits, good work record. Call day or evenings: 914 MO 7-2133

Shirt operators pressers & folders experience preferred. Will train inexperienced dependable girls desiring steady employment. Union benefits. Apply in person — **SPRING VALLEY LAUNDRY** 46-48 Church St., Spring Valley 914 EL 6-2900

CABINETMAKER
Exp. Veneer and Inlay Preferably Antique English not necessary Will consider boy willing to learn N.Y. Midtown — Call 752-4232

WANTED EXP. CABINET MAKERS
Steady work, nice working conditions, many fringe benefits **JEFFERSON TRAVIS, INC.** 32 Ross St., Brooklyn 855-0050

Wanted exp. FINISHERS POLISHERS TOUCH-UP BURNING - REPAIRS GLAZING ON WOOD good pay many fringe benefits. Steady work all year round Call LE 4-1416

LABORERS - GARDENER
Good Pay Good Conditions **PLEASANTVILLE, N. Y.** 914 - 769-1106

SENIOR CITIZEN
Ocean Grove - St Elmo, Gracious living for senior citizens, living quarters, 3 meals/day, laundry & special services. Shopping area, post office, banking facilities, churches & ocean boardwalk all within walking distance. 77 Main Ave. or 201-774-9679

SCHOOLS
LEARN TO SHOOT at N.Y.'s newest and largest Indoor Pistol & Rifle Range. Free target practice with this Ad. Individual & Club membership. Hunter Safety Course. Hunting trips now being organized. **West Side Rifle & Pistol Range** 20 West 20 Street, NYC — 989-8905

GEORGE CONNELLY
Dance Studios of Dance and Drama Dance instruction at its finest, two studios located in Queens, 123-15 Liberty Ave., Richmond Hill, 103-15 101st. Street, Ozone Park, Call VI 8-9550.

RESTAURANTS
CHINA QUARTER
Finest of Chinese Food Excellent Luncheons Dinners Cocktails. Open 7 days a week. We specialize in Take Out Orders **Piermont Road, Tenafly, N.J.** Dial 201 - 567-8183

ERNEST'S
Private rooms for Weddings, Parties and Social business mens lunch 11:30 AM — Your genial host Ernest von Western Hagen 71-28 Cooper Avenue near Myrtle Ave. Glendale Call HY 7-9229

THE CASTLE INN
Banquets our specialty Private parties Weddings & other Social functions in Old World atmosphere. — Luncheons and Dinners daily Open 7 days a week — 712 Main St Islip Call 516 JU 1-9651 or JU 1-5540.

MARINERS INN direct on Northport Bay beautiful view of water German cooking imported & domestic wines and liquors. Lobster fresh daily — Bayview Ave & James St. Northport, L.I. Tel. (516) AN 1-8111 - 9756

H. W. MALE
TRAINEES! POLY PLASTICS No Experience necessary, overtime, Advancement, N.Y. Packaging, 109 2 Ave. (10th St.) Bklyn. ST 8-230 0 ask for Mr. Howard.

WANTED EXP. AUTO MECHANIC With a following. Steady work, good opportunity, J and J SHELL, 904 Burke Ave., Bronx, Call 231-9969.

AIR CONDITIONING INSTALLERS leading Co., has opening for exp. fiber glass duct men and refrig. mechs. Residential Central systems. Work 12 mos. a year top pay. CALL 584-4300

COLLECTION ASSISTANT Opportunity for man with minimum wholesale collection experience. Including writing and telephone. Apply **Kayser Roth** 425 Fifth Ave. (Ent. 38 St.) N. Y. C.

TAXI CAB DRIVERS — Full, P. T. Dodge cabs w. radios, bonus, free hospitalization, medical, vacation. Chauff. and hack lic. req. Lic. applic. avail. thru us. Romp jmaint. Corp. 495 Walton Av. CY 2-3700 Harvey-Lou.

YOUNG MEN
Permanent Employment, Plant and Assembly Line Work, Beauty Equipment, Lackawana Ave. West Paterson (No. 4 Bus passes door)

TAXI DRIVERS
Ideal location 2 blocks from any subway. Special attention given to New Licensed Drivers, All Benefits. New 1967 Fords, Ann Service Corp., 151 W. 21 St. WA 9-3677

PHARMACIST
immediate opening for pharmacist with New Jersey registration. Excellent starting salary with periodic progressive increases. Excellent company, paid benefits. Write or call Mr. Leo Selwyn, 3 Commerce Drive, Cranford, New Jersey, 201 272 1000 Ext. 344

PAPER BOXES, asst. mech. on Quad, and S.S. wrapper. Brilliant Paper Box, 184 Kent Ave. Bklyn. Ask for Teddy Tempore EV 7-9030.

WANTED CHOCOLATE PAN MAN ALSO HARD CANDY MAN
Steady Work Nice working condit. Bonomo Candy Corp W. 8th St. Brooklyn, N.Y.

H. W. MALE & FEMALE
WRITERS & SOLDERERS HARNES MAKERS apply **AUTOMATIC TOLL SYSTEM** 3920 Merritt Ave. Bronx, N. Y. Call Mr. Loftus — 325-7773

MACHINISTS FIRST AND SECOND CLASS
Excellent salary, Free hospitalization group insurance and other benefits. Reg. overtime. 5-day wk. All levels of exp. Call (516) WA 2-5660.

WANTED EXP. OPERATORS
on Dresses section work, Steady work, nice working cond. Modern-line Dresses, Inc. 62 Ryle Ave. Paterson, N.J. 201 523-3474

STATIONARY ENGINEER
with refrigeration license, steamfitter welder, refrigeration Engineer, Carpenter. Liberal benefits and retirement plan. Send resume: Fordham university, Physical Plant Dept., Bx, New York.

EARN XMAS MONEY
Top Pay — Any Hours **SARAH COVENTRY JEWELRY DOROTHY MAGRONE** 1433 77th Street Brooklyn Call BE 6-0006 or SH 5-4589

RESIDENTIAL HOTELS
Do you need a Home for old aged parent or relative? We are offering our guest rooms for a few guests at our elegant Georgian mansion in Putnam County, situated on a lake. Reg. Nurse in attendance 24 hrs a day, not nursing home guest must be ambulatory. 914 MA 8-2914. St. Anthony's Church within the area.

HOTELS
A home away from home Hotel Lucerne 201 W 79th N.Y.C. 1/2 block from Broadway & 79th Street 1/2 block from subway. Convenient to everything in the heart of N.Y.C. Newly furnished 1-2-3 room suites with kitchenettes under new management. Moderate rates EN 2-7100

HELP W. MALE
WOOD WORKING MACHINE HANDS
Exp all type wood machines also general help Good Salary, Benefits **Custom Woodcraft** 130-38 90 Avenue Richmond Hill, Queens VI 6-5100

MACHINISTS - TOOLMAKERS
Modern shop; 50 hrs. regular work week, normal benefits. Apply: Monday thru Saturday — **ZIMMERS MACHINE CO.** Fox Chase Rd. Gladstone, N. J. 201 - 234-1370

GUARDS Full & Part Time Work Immediate openings. Brooklyn and Metropolitan areas. Prestige projects. Good pay. Clean record, must have own phone. Interview 10 AM - 4 PM. Drivers License. Uniforms furnished. **NOLAN COMPANY** — 331 Madison Ave., N. Y. C.

WANTED MASTER MECHANIC
Exp. in Electricity & Plumbing and all phases of maintenance Excellent salary. Must be able to supervise personnel **OUR LADY OF MOUNT CARMEL** 10 County Road, Tenafly, N.J. Call (201) 568-0545 Ask for Father Doyle

WANTED EXP. DOCK FOREMAN
Steady Work Nice working conditions **Strickland Transportation** 333 North Henry St., Bklyn Call 389-9110 ask for Miss DeMarco

ASSEMBLERS MECHANICAL
Experienced — Apply **AUTOMATIC TOLL SYSTEM** 3920 Merritt Ave. Bronx, N. Y. Call Mr. Loftus — 325-7773

MACHINE OPERATORS
Aluminum can mfr. impac. extrusion press operators, coaters and printer operators. Good oppy. for advancement. The Aluminum Can Co., P. O. Box 291, Canbury, Conn. 203-744-2710

WANTED DRIVERS
Steady Work Nice Working Conditions **MEL'S FURNITURE DELIVERY SERVICE** 268 Morgan Ave. Brooklyn Call 387-1183

WANTED EXP. OPERATORS ON POLO Blouses Merrow Overlock \$65 to \$90 on Singer \$65 to \$120 steady work, nice working conditions, union shop. 324 Lafayette St., N.Y.C. CA 6-2554 ask for Juanita Embraceable — 324 Lafayette St. N.Y.C.

WANTED EXP. OPERATORS on DRESSES section work, Steady work, nice working conditions many fringe benefits **Cathy Dress** 263 Halsey St. Newark, N. J. Call 201 622 6338

WANTED EXP. OPERATORS on wig machines steady work nice working conditions many fringe bnf. Gloria Wig Company, 5-06 51st. Ave., L.I.C. Call 361-8181

WANTED EXP. SPREADER on childrens sportwear, steady work, nice working conditions, work where you live. Many fringe benefits. **Stretchini Company**, Irvington, New York, Call 419 LY 1-9300.

NURSES-HEAD-\$6775 STAFF \$6208
Are you interested in a challenging position in a New Progressive State School? Openings for Qualified Nurses. All shifts, full benefit program. Contact Mr. Logsdon, Personnel Dept. Suffolk State School, Melville, L. I. 516 - 271-3900

NURSES - RN
Prevailing Salary Rates **SMALL HOSPITAL PLUS VACATION AND EXTRAS** **BAYRIDGE HOSPITAL** 437 Ovington Ave., Bklyn Call TE 9-1313

WANTED EXP. OPERATORS on SINGER machine on Dresses — steady work Nice working conditions Many fringe benefits **MORNING DRESS SHOP, INC.** 959 Bay St., Staten Island Tele. GI 2-5524 9-5 PM

NURSE RN
3-11 shift. Convalescent program. No bed patients, 5 day staff position or Per Diem. Pleasant working conditions. Phone 471-2801 — **CONVALESCENT HOME OF N. Y.**

NURSES - RN or LPN
full time 3 PM to 11 PM RN \$26, LPN \$20 per diem **GLEN GARIFF NURSING HOME** Glen Cove (516) OR 6-7320

BOOKKEEPER - BANK
Burros sens No. 200, checking account exp., excellent salary, paid benefits. Merchants Bank of NY 434 Bway. WO 6-5500 ext 244

WANTED OPERATORS
Ladies dresses section work or full garment steady work nice working conditions work where you live **AQUAL Dress Company**, 111-37 Lefferts Blv. Ozone Park, New York, Call 845-7285

GIRLS, must have exp. on fine jewelry operations. Light factory work, jewelry assembly and soldering. All benefits including hospitalization. St. work, Grossman-Blake Inc., 44 Brown Ave., (Industrial Park) Springfield, N.J. (201) 379-6170

H. W. FEMALE
EXP HAND SEWERS and FINISHERS
Steady Work **PAPPAGALLO** 1222 5th Avenue, N. Y. C. Tele. Christina — CH 3-9100

WANTED EXP OPERATORS
STEADY WORK
Nice Working Conditions
Union Shop
FRANK LOUISI, INC.
308 Graham Ave., Bklyn EV 7-9893

WEAVERS EXPERIENCED
Nice Working Conditions
Good Salary — Steady
ALICE & MARY ZOTTA
2 West 45th Street, New York City MU 7-0867

WANTED EXP. OPERATORS
on Dresses section work steady work nice working conditions many fringe benefits **Cathy Dress** 263 Halsey St. Newark, N. J. Call 201 622 6338

WANTED EXP. OPERATORS
on wig machines steady work nice working conditions many fringe bnf. Gloria Wig Company, 5-06 51st. Ave., L.I.C. Call 361-8181

WANTED EXP. SPREADER
on childrens sportwear, steady work, nice working conditions, work where you live. Many fringe benefits. **Stretchini Company**, Irvington, New York, Call 419 LY 1-9300.

NURSES-HEAD-\$6775 STAFF \$6208
Are you interested in a challenging position in a New Progressive State School? Openings for Qualified Nurses. All shifts, full benefit program. Contact Mr. Logsdon, Personnel Dept. Suffolk State School, Melville, L. I. 516 - 271-3900

NURSES - RN
Prevailing Salary Rates **SMALL HOSPITAL PLUS VACATION AND EXTRAS** **BAYRIDGE HOSPITAL** 437 Ovington Ave., Bklyn Call TE 9-1313

WANTED EXP. OPERATORS on SINGER machine on Dresses — steady work Nice working conditions many fringe benefits **Cathy Dress** 263 Halsey St. Newark, N. J. Call 201 622 6338

WANTED EXP. OPERATORS on DRESSES section work, Steady work, nice working conditions many fringe benefits **Cathy Dress** 263 Halsey St. Newark, N. J. Call 201 622 6338

WANTED EXP. OPERATORS on wig machines steady work nice working conditions many fringe bnf. Gloria Wig Company, 5-06 51st. Ave., L.I.C. Call 361-8181

WANTED EXP. SPREADER on childrens sportwear, steady work, nice working conditions, work where you live. Many fringe benefits. **Stretchini Company**, Irvington, New York, Call 419 LY 1-9300.

NURSES-HEAD-\$6775 STAFF \$6208
Are you interested in a challenging position in a New Progressive State School? Openings for Qualified Nurses. All shifts, full benefit program. Contact Mr. Logsdon, Personnel Dept. Suffolk State School, Melville, L. I. 516 - 271-3900

NURSES - RN
Prevailing Salary Rates **SMALL HOSPITAL PLUS VACATION AND EXTRAS** **BAYRIDGE HOSPITAL** 437 Ovington Ave., Bklyn Call TE 9-1313

WANTED EXP. OPERATORS on SINGER machine on Dresses — steady work Nice working conditions many fringe benefits **Cathy Dress** 263 Halsey St. Newark, N. J. Call 201 622 6338

WANTED EXP. OPERATORS on DRESSES section work, Steady work, nice working conditions many fringe benefits **Cathy Dress** 263 Halsey St. Newark, N. J. Call 201 622 6338

WANTED EXP. OPERATORS on wig machines steady work nice working conditions many fringe bnf. Gloria Wig Company, 5-06 51st. Ave., L.I.C. Call 361-8181

WANTED EXP. SPREADER on childrens sportwear, steady work, nice working conditions, work where you live. Many fringe benefits. **Stretchini Company**, Irvington, New York, Call 419 LY 1-9300.

NURSES-HEAD-\$6775 STAFF \$6208
Are you interested in a challenging position in a New Progressive State School? Openings for Qualified Nurses. All shifts, full benefit program. Contact Mr. Logsdon, Personnel Dept. Suffolk State School, Melville, L. I. 516 - 271-3900

NURSES - RN
3-11 shift. Convalescent program. No bed patients, 5 day staff position or Per Diem. Pleasant working conditions. Phone 471-2801 — **CONVALESCENT HOME OF N. Y.**

SERVICE
McKNIGHT MOVING & STORAGE
Agent for Shamrock Van Lines
Local — Long Distance
Hourly or Flat Rate. Fully Insured.
Free Estimates. Storage. Fast Courteous Service
Dial 374-3743
256 S. 19th. St. Newark

PHIL RUBINO 142-20 Franklin Av. Flushing. Brick and Cement Work, Boilermaker Enclosure, Violations Removed. All Work Guaranteed. Call 445-4315

SPECIAL BARGAINS
Benefit of church, Men, women and children's apparel. The Prayer Center 173 Brook Ave., Bronx. 991-2204 or 292-5241. Open 5:30 am to 12 noon Tuesday and Thurs. and Sat. open 12:30 to 5 P.M. Rev. N.L. Thomas

DISPLAY
NEWELL FUEL CO.
OIL BURNERS FUEL OIL SERVICE
AI. J. Bartosiewicz Heating Engineer
192 Driggs Ave. Brooklyn EV 3-1133

D & F COAL COMPANY
4421 NEW UTRECHT AVE. BROOKLYN
BUCK \$17. PEA \$18.
Service Is Our Motto
The Key to Our Success is You
Our Satisfied Customers
Call TR 1-8500

BERNIES PASTRY SHOP — 217 Post Ave. Westbury, L.I. For the finest of bakery products. Open 6 days a week — excellent wedding cakes and party cakes. Order now for Thanksgiving and Christmas. Call 516 ED 3-0497 ask for MR. STEVE MATUSAK

THORNE KELLOGG
Decoration with imagination for any celebration with balloons call anytime
WA 7-1831 EXT 110A

WANTED OPERATORS
Ladies dresses section work or full garment steady work nice working conditions work where you live **AQUAL Dress Company**, 111-37 Lefferts Blv. Ozone Park, New York, Call 845-7285

GIRLS, must have exp. on fine jewelry operations. Light factory work, jewelry assembly and soldering. All benefits including hospitalization. St. work, Grossman-Blake Inc., 44 Brown Ave., (Industrial Park) Springfield, N.J. (201) 379-6170

EXPERIENCED OPERATORS
on ladies dresses, complete garment, Union Shop, piecework, Newport Dresses, 2033 Fifth Avenue, N.Y.C. Call LE 4-5242.

WANTED EXP. OPERATORS SECTION PIECE WORK
Steady Work
Nice Working Conditions
FINE GARMENTS, INC.
2100 Summit Ave. Union City, N.J. Call (201) 867-1415

WANTED OPERATORS
For Curtains — Steady Work — Nice Working Conditions — Many Fringe Benefits call N.Y.C. MU 5-5890 in N. J. (201) TE 3-1600

BEACON LOOMS 411 Alfred ave. TEANECK, N. J.

NURSES - RN
Prevailing Salary Rates **SMALL HOSPITAL PLUS VACATION AND EXTRAS** **BAYRIDGE HOSPITAL** 437 Ovington Ave., Bklyn Call TE 9-1313

WANTED EXP. OPERATORS on SINGER machine on Dresses — steady work Nice Working Conditions Bonus Plan, Vacations and Fringe Benefits **MONROE PRODUCTS** 61 Greenpoint Ave., Bklyn, EV 3-2128

NURSES N.Y. LICENS RN's PN's
Medical, Surgical, 7-3; 3-11 Good Salaries, Differential Complete Fringe Benefits
MIDWOOD HOSPITAL 19 Winthrop St. — Brooklyn, N.Y. IN 2-7600

WANTED EXP. OPERATORS on SINGER machine on Dresses — steady work Nice working conditions Many fringe benefits **MORNING DRESS SHOP, INC.** 959 Bay St., Staten Island Tele. GI 2-5524 9-5 PM

NURSE RN
3-11 shift. Convalescent program. No bed patients, 5 day staff position or Per Diem. Pleasant working conditions. Phone 471-2801 — **CONVALESCENT HOME OF N. Y.**

NURSES - RN or LPN
full time 3 PM to 11 PM RN \$26, LPN \$20 per diem **GLEN GARIFF NURSING HOME** Glen Cove (516) OR 6-7320

BOOKKEEPER - BANK
Burros sens No. 200, checking account exp., excellent salary, paid benefits. Merchants Bank of NY 434 Bway. WO 6-5500 ext 244

can you spare \$2⁸³ a week?
we'll make your home bigger and better more liveable and more valuable!

custom kitchen
A magazine kitchen can be yours! New cabinets! New lighting! New flooring. Your choice of colors, appliances.
as little as \$295
No down payment

finished basement
Turn wasted space into fun space. A nite-club style playroom with built-in bar, paneling, sound-conditioned ceiling. Even a fireplace!
as little as \$295
No down payment

custom bath
Bring a touch of Hollywood to your home. Glamorous ceramic tiling in your choice of color. Built-in showers. New-style 60" vanities.
as little as \$295
No down payment

We do everything—design, build, even arrange financing. No red-tape, no delays for you. All work guaranteed in writing. Highly-skilled, seasoned professionals with over 1,000 improvements to their credit.

no down payment • years to pay!
METROPOLITAN HOME IMPROVEMENT CO.
A one-stop service for all improvements for home business, industry.

FREE DESIGN FREE ESTIMATE CALL NOW VI 9-2999 NO OBLIGATION

ANNOUNCING
A New Resident Plan for Senior Citizens

Because of the growing demand for Permanent Residence, Lizmora Nursing Home has reserved one wing in its modern nursing complex for the exclusive care of individuals and couples who only require limited nursing facilities. We now offer a most complete and varied program of daily activity and diversion, specifically designed to "add years to one's life and life to one's years". Our highly refined security system gives added peace of mind to loved ones. Your inspection is invited. Please telephone for appointment.

For those persons requiring personal and intensive care, we continue to offer the most modern nursing home facilities in the East. Under constant supervision of Registered Nurses, you are assured of the ultimate in care and rehabilitation.

LIZMORA NURSING HOME
456 Rahway Ave. (near Elmora Ave.) Elizabeth, N. J. 354-1300

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Laisvės žiburio programoje sekmdienį bus kongr. Emilio Q. Daddario ir Connecticut gubernat. J. N. Dempsey pareiškimai.

Pianistė J. Rajauskaitė-Sušienė ir solistas bosas Benediktas Povilavičius spalio 1 su dideliu pasisekimu koncertavo Baltimorėje. New Yorko meno mėgėjai turės progos juos išgirsti lapkričio 26 Carnegie Recital Hall. Koncertą rengia LM KF New Yorko klubas.

Metmenų žurnalo literatūros vakarą bilietų galima gauti Jono Galmio ir Jono Pašukonio knygu parduotuvėse.

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 22923

"LAISVĖS ŽIBURĮ" PAREMKIME

Paskutinių savaitę bėgyje girdime "Laisvės žiburio" prasyą paremti šią radijo programą pinigine auka. Girdime vis ilgėjantį rėmėjų sarašą ir džiaugiamės, nes "Laisvės žiburys" tikrai yra vertas paramos. Jo vedėjai, pasižymėję savo sugebėjimais organizuojant žygius už Lietuvos laisvę, tęsia panašų darbą ir toliau, tik kiek skirtinga forma. Jie radijo bangomis kiekvieną sekmdienį priima saviems ir svetimams

apie tikrąją Lietuvos padėtį, apie lietuvių laimėjimus politinėje, kultūrinėje ir mokslinėje srityje. Jie drąsiai kelia balsą prieš mūsų tarpe kylančias negeroves ir remia teigiamas apraiškas. Šalia to, jie nesiliauja klubėne įtakingų žmonių ir organizacijų sąžines, prašydami užtarymo ir paramos Lietuvos laisvės kovai. Tokio prasmingo ir vaisingo darbo parama turėtų būti kiekvieno lietuvių garbės reikalas.

Aš todėl ir kreipiuosi į Jus, New Yorko, New Jersey, Pennsylvania ir Connecticut lietuvius, kurie girdite šią programą, prašydamas ją paremti. "Laisvės žiburio" vedėjai kviečia visus stoti nariais į Lietuvos Radijo Klubą, tuo paremiant šią programą ir tuo pačiu gaunant teisę dalyvauti jos administraciniame aparate. Nario metinis mokestis — 10 dol. Aukais ir nario mokestį siųsti Lithuanian Radio Club vardu šiuo adresu: 62-15 69 Place, Middle Village, N.Y. 11379.

Prel. Jonas Balkūnas

Bilietai į Dainavos spektaklį

"Nemunas žydi" spektakliu susidomėjimas didelis. Vos tik paskelbus, kad bilietai jau platinami, užsakymai bilietam pradėjo plaukti iš visur. Bilietai yra numeruoti ir visos vietos rezervuotos. Išsigyjant bilietus iš anksto, galima pasirinkti pagal planą sau pageidaujamą vietą. Kad išvengtų bereikalingos spūsties prie salės ir kad nepavėluotų į spektaklį, kuris prasidės punktualiai, visi turėtų išsigyti bilietus iš anksto ir nedelsiant. Bilietus platina:

6. A. Vakselis, 112-09 95th St., Richmond Hill, N.Y. Tel. VI 6-3246.
7. V. Padvarietis, 87-40 127 St., Richmond Hill, N.Y. Tel. 847-5619.
8. V. Kalytis, 25 North Rd., Great Neck, N.Y. Tel. (516) HU 2-1896.
9. L. Milukienė, 111 Grohman La., Plainview, N.Y. Tel. (516) OV 1-6172.
10. K. Miklas, 71 Farmers Ave., Plainview, N.Y. telef. (516) WE 5-0896.

New Yorke —

1. Z. Dičpinigaitis 73 Hemlock St., Brooklyn, N.Y.
2. Cosmos Parcels, 370 Union Ave, Brooklyn, N.Y. Tel. EV 4-4952.
3. J. Pašukonis, 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y.
4. J. Andriūšis, 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y.
5. A. Reventas, 87-66 5 th St., Woodhaven, N.Y. Tel. 441-9725.

New Jersey —

1. A. Rugs, 212 Lawrence Pl., Paterson, N.J.
2. P. Lukoševičius, 531 Elizabeth Ave., Elizabeth, N.J.
3. J. Svedas, 1248 Waverly Pl., Elizabeth, N.J.
4. B. Macijauskienė, 429 Island Ave., Kearny, N.J.
Connecticut —
1. V. Vaitkus, 10 John St., Waterbury, Conn.
2. Z. Dapkienė, 75 Amherst St., Hartford, Conn.

AMERIKOS LIET. BENDRUOMENĖ

Elizabeth'o apylinkės valdyba

1966 m. spalio 29 d.

šeštadienį, 7:30 v. v.

LIETUVIŲ LAISVĖS SALEJE

269 Second Street, Elizabeth, N.J.

rengia:

KAUKIŲ BALIŲ

Bus įvairi meninė programa, kurioje dalyvauja solistas L. STUKAS ir akompaniatorius ALG. KACANAUSKAS. Po programos, geram orkestrui grojant —

ŠOKIAI

Kaukės bus premijuojamos. Veiks užkandžių ir gėrimų baras. Įėjimo auka \$2.50; moksleiviams \$1.50. Lietuvių visuomenę kviečiame dalyvauti

Elizabeth'o apylinkės valdyba

DAINAVOS ANSAMBLIS IŠ ČIKAGOS

savo 20 metų jubiliejaus proga stato

GASPARO VELICKOS

2 veiksnių muzikinę pjesę

"NEMUNAS ŽYDI"

su simfoniniu orkestru

Dirigentas — muz. PETRAS ARMONAS

B'klyn College WALT WHITMAN auditorijoj BROOKLYNE

1 blokas į pietvakarius nuo Flatbush Ave. ir Nostrand Ave. kampo

šeštadienį, lapkričio 5, 1966

7:30 val. vak. punktualiai

Bilietai tik po 6, 5, 4 ir 3 dolerius. Vietos numeruotos — įsigykite iš anksto!

Rengia

JAV Liet. Bendruomenės New Yorko apygarda

Scena iš "Mūsų miestelio", kurį suvaidino Bostono Modernusis Teatras spalio 9 šv. Tomo salėje Woodhavene. Nuotr. V. Maželis

BOSTONO TEATRO VIEŠNAGĖ

Bostone ilgą laiką veikia vaidintojų grupė, kuriai vadovauja A. Gustaitienė. Ji kelis kartus lankėsi New Yorke ir Darbininko vakaruose suvaidino visokių veikalų.

Šalia tos grupės Beatrice Kerbelienė suorganizavo ir kitą, kurią pavadino Bostono Moderniuoju Teatru. Savo darbo pradžia pasirinko Thornton Wilder trijų veiksnių dramą "Mūsų miestelis". Su šiuo veikalu grupė lankėsi New Yorke ir spalio 9 jį suvaidino šv. Tomo salėje Woodhavene. Žmonių atsilankė trys-keturi šimtai.

Veikalas yra pasaulinio garso, ypač plačiai vaidintas Europoje po antrojo pasaulinio karo. Žiūrovą patraukia savo paprastais žmonėmis, kuriuose autorius surado daug šilumos, meilės ir prasmės. Ieškodamas tos žmogaus prasmės, autorius sukūrė gražų tekstą, kuriame jauti amžinybės ilgesį, savotišką poeziją.

Belaukiant spektaklio, buvo nemaža baimintis: ar mėgėjai sugebės suvaidinti tokį veikalą, kuris reikalauja gerų prityrusių aktorių. Tačiau spektaklio rezultatai buvo geresni, nei tikėtasi. Tiesa, pirmas veiksnių praėjo gana sunkiai, be kontakto su publika. Bet nuo antrojo veiksmo išsijudino, sušilo. Pradėjo eiti kur kas geriau, sklandžiau. Geriausias gal buvo paskutinis veiksnių — kapinės.

Iš veikėjų pažymėtini: Jurgis Jašinskas — Scenos vedėjas, Kazys Barūnas — Dr. Gibbs, Giedrė Karosaitė — Ponia Gibbs, G. Karosaitės balsas ypač gražus ir visur girdimas.

Gera, kad režisierė Beatrice Kerbelienė subūrė tokį būrį jaunimo. Tai proga jiems pasilavinti, pagėminti savo jėgas. Proga išmokyti ir lietuvių kalbos, nes scena reikalauja gero ir aiškaus tarimo. Ta spektaklio jaunystė ir labiausiai žavėjo visus.

Veikale dalyvavo: Jurgis Jašinskas, Kazys Barūnas, Gytis Gavelis, Algis Makaitis, Giedrė Karosaitė, Valė Vakauzaitė, Ramunė Kerbelytė, Norbertas Lingertaitis, Nijolė Garlaitė-Zygieinė, Algis Makaitis, Gediminas Ambraziejus, Teresė Durickaitė, Algis Starinskas, Danguolė Narkevičiūtė, Gintaras Karosas, Romas Bričkus, Kęstutis Makaitis, Juozas Venckus. Dar buvo pasitelkta jaunimo ir iš New Yorko.

Šviesos ir garsų efektus tvarkė Romas Sležas.

Po spektaklio režisierė įteikė gėlių. Vėliau M. Salinskienės namuose vyko svečiam vakarui.

BOSTONO ZINIOS

Polymnios choras, kuriam vadovauja komp. Jeronimas Kačinskas spalio 11 d. Wakefield, Mass. davė koncertą P.T.A. organizacijai. Programoje buvo išpildyti religiniai ir pasaulietiniai kūriniai.

Berklee muzikos mokykla pasiūlė lietuviams sudaryti pilną lietuvių kompozitorių kūrinų programą ir atlikti ją mokyklos patalpose. Programoje bus Lapinsko, Gaidelio, Kačinsko, Gruodžio ir Banaičio kūriniai. Be amerikiečių instrumentalistų dalyvaus smuikininkas Iz. Vasyliūnas, buvęs operos solistas St. Liepas ir šv. Petro parapijos choras, komp. Jeronimo Kačinsko vadovaujamas. Koncertas bus vasario 10.

Melrose simfoninis orkestras, komp. Jeronimo Kačinsko vadovaujamas, ruošiasi pirmam šio sezono koncertui, kuris įvyks lapkričio 18 d. 8 v.v. Melrose Memorial salėje. Bus pastatytos aštuonios ištraukos iš Verdi operos "Traviata" su kalbėtoju. Orkestras dar atliks R. Wagnerio preliūdą iš operos "Die Meistersinger von Nuernberg" ir Haydno simfoniją No. 2 (London).

Bostone pasklido netikri 10 dol. Juos galima atpažinti tik iš spalvos, nes jų žalia spalva yra truputį tamsesnė ir blanki. Abejojantiems patariama dešimtnių krautuose neimti.

Šv. Petro parapijos bažnyčioje šį mėnesį rožančius kalbamas po 8 v. mišių, o parapijos koplyčioje prie E. 7tos gatvės rožančius kalbamas kasdien po 7 v. mišių.

Whist Party ir Blitz rengiama spalio 22 d. šv. Petro parapijos salėje prie E. 7tos gatvės. Parengimą rengia Jėzaus Nukryžiuotojo seselių rėmėjų Bostono skyrius. Vadovauja Nellie Grabol. Pradžią 7:30 v.v.

Trečinių brolis pamaldos ir susirinkimas bus spalio 23 d. 2:30 val. po pietų parapijos bažnyčioje.

Naujos Anglijos Liet. vyčiai turėjo savo pusmetinį suvažiavimą šv. Jurgio parapijoje spalio 2. Jie išsirikino naują valdybą: kun. Albinas Janiūnas — dvasios vadu (išrinktas antram terminui), Albertas Jarišis iš So. Bostono — pirmininkas, Patricia Miskinis iš Brocktono — 1 vicepirm., Irena Adomaitis iš Worcester — 2 vice pirm., p. Mary Minkus iš Athol, prot. sekretorė, Sylvia Shukis iš Brocktono — sekretorė, Jurgis Bartonas iš Norwood — kasininkas, Povilas Žukas iš Norwood ir Ona Banderis iš Worcester — išdo globėjai.

Komitetų pirmininkais išrinkti: ritualo — Carol Grigas iš Worcester; Lietuvos reikalų — Alex Kardokas iš Worcester; sporto — Ona Milleraitė iš Worcester, kultūros komisija — Al. Martišauskas iš Cambridge ir Birutė Bardulytė iš Worcester.

Naujai išrinktas Bostono lietuviškos mokyklos tėvų komitetas 1966-67 m. pasiskirstė pareigomis taip: pirmininkas — Adomas Tumas, kasininkas — Rymantas Ivaška, sekretorė — Česlava Aleksionienė, ūkio reikalams — Liuda Waingortin.

Tėvų komitetas intensyviai rengiasi artėjančiam banketui, kuris įvyks lapkričio 13 d. Jau yra gautas garsus savo europietiška muzika Edo Radionovo orkestras iš Hartfordo.

Bostono lietuvių dėmesiai J & S Construction Co.

100 Boylston Street
Boston, Mass. 02116
Statybose atliekami įvairūs vidiniai ir išoriniai darbai. Mūsų kainos negali būti nu-konkuruotos. Dėl veltui atliekamo apskaičiavimo skambinti telef.: 338-7700.

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET

ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. Newton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7082

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsmuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermentams dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus — Tel. TR 6-6434

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)

Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS
231 2BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest P'way Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidojimus. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; velkia ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin,

Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su
Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsmuotojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Pirmam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS

- JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai
Iškirtožiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573